

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg.

14 februari 1985

Jaargang 5, nummer 12

Financiële prikkel moet Hoger onderwijs vernieuwen

De overheid wil zich minder gaan bemoeien met de inhoud van het Hoger onderwijs. De grotere vrijheid die de universiteiten in de toekomst krijgen, moeten zij benutten om aan de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek te werken. Doen ze dat niet voldoende, dan krijgen ze minder middelen dan een universiteit die in de ogen van de overheid wél goed met haar budget omspringt. Dankzij de financiële prikkel zullen de universiteiten beter hun best doen kwaliteitsverschillen te creëren. Dat zijn de uitvloeisels van het plan van minister Deetman om de band tussen de overheid en het hoger onderwijs te dereguleren. Zelf noemt de minister het een poging om de relatie te beperken tot een puur financiële en de academische vrijheid in ere te herstellen.

De minister zal waarschijnlijk nog deze maand een nota „Aanpassing beleidsinstrumentarium” presenteren. De nieuwe bestuursfilosofie die hij vorige week in een rede voor de jubilerende Leidse universiteit heeft aangekondigd, berust op het idee dat de instelling die goed omspringt met haar middelen, daarvoor wordt beloofd met een goede reputatie en wie er slecht mee omgaat wordt gestraft met een vermindering van het budget.

De zakelijke contact tussen de overheid en de instellingen van Hoger Onderwijs dient volgens de conceptnota plaats te vinden op het niveau van sectoren, die in de plaats komen van de studierichtingen. Hoeveel sectoren er komen staat nog niet vast. Wel is duidelijk dat het relatief klein aantal sectoren de grotere autonomie van de instellingen tot gevolg heeft. Gezien het oogmerk van de nieuwe regeling om instellingen die autonomie te

geven (in de conceptnota wordt gesproken van de vernieuwings-onvriendelijkheid van de huidige toestand) valt te verwachten dat in een definitieve regeling van niet veel meer sectoren sprake zal zijn dan van de zestien waarvan in het concept sprake is.

Binnen de sectoren krijgt een instelling volledige vrijheid om studieprogramma's samen te stellen. De verplichte vakken voor een bepaald diploma verdwijnen dus. Nu staan die vermeld in het bijzonder deel van het Academisch Statuut, en is het een lange weg om een nieuwe studierichting erkend te krijgen. Uitgangspunt van de nieuwe regeling is wat nu bekend staat onder de naam „vrij doctoraal programma”. Na het behalen van een vakkenpakket, naar eigen keuze samengesteld, verkrijgt de student het doctoraal diploma. Wel zijn faculteiten nog steeds vrij om standaard studieprogramma's te ontwerpen; maar daar-

De avonden, de provincie en het afstuderen

Veel aandacht in deze Observant voor studentproblemen. Op pagina zes en zeven een verslag van een avond op de Nieuwenhof, waar 85 avondstudenten zich na gedane arbeid laven aan de rechtswetenschap. Dan de vraag: hoe provinciaal is de Maastrichtse student? Gesprekken met twee typische „Limbo's” en een typische „Hollender”. Tenslotte de harde opmerkingen van studenten die als de bul binnen is, de kans benutten om te zeggen wat hen altijd al dwars heeft gezeten.

mee heeft de overheid dan geen bemoeienis meer. In de nieuwe situatie wordt ook het studiepuntenstelsel geuniformeerd, zodat 1 punt overal in Nederland gelijk staat aan 40 uur, een studiejaar overeenkomt met 42 maal 40, is 1680 uren, en een doctoraalprogramma bestaat uit 4 maal 1680 uur.

Kwaliteitsbewaking

De in de conceptnota geschetste vrijheid is echter wel aan voorwaarden en sancties onderworpen. De overheid mengt zich in principe niet meer in aangelegenheden die zich onder het niveau van de nieuwe sectoren afspelen, tenzij binnen zo'n sector dingen gebeuren die volgens de overheid niet in die sector thuishoren. Als tweede voorbehoud geldt dat de doelmatigheid van het hoger onderwijs op macro-niveau niet geschaad mag worden door wat zich binnen een sector afspeelt. En een derde voorwaarde – een rode draad door de conceptnota – is, dat de kwaliteit van het gebodene goed bevonden moet worden. De sanctie daarop is, dat de overheid een „negatieve verklaring van bekostiging” zou geven. Met andere woorden: een sector die niet aan de kwaliteitsnormen voldoet, ontvangt geen geld meer. Hoe de kwaliteit van de onderwijsprogramma's getoetst moet worden is overigens nog een zaak van interne discussie. Waarbij en-

kele opties zijn om „visiting committees” in te stellen, dan wel een apart onafhankelijk beoordelingsorgaan in het leven te roepen. Consequenties van de nieuwe regeling zou niet enkel zijn dat de Kaderwet Hoger Onderwijs komt te vervallen, maar ook dat voor het HBO geen bijzonder deelstatuut zal ontstaan en dat de Wet Open Universiteit op de helling komt te staan. Voor de instellingen zelf houdt de nieuwe regeling een verbreding van het vrije marktprincipe

in: de kwaliteitsverschillen tussen de instellingen kunnen er aanzienlijk door aangescherpt worden. De regeling beoogt overigens budgetair neutraal te zijn, dus geen bezuinigende werking te hebben. Naar verwachting zal de conceptnota gepubliceerd worden vóór de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs '84 (WVO '84) in de Tweede Kamer behandeld wordt. Dat staat gepland voor eind februari.

UP/Esther Hageman

Belangstelling voor rechten daalt sterk

Volgens opgave van het Centraal Bureau voor Aankomst en Plaatsing is de belangstelling voor de rechtenstudie dit jaar véél kleiner dan in voorgaande jaren. In januari hadden 4878 scholieren te kennen gegeven dat zij na hun eindexamen rechten willen studeren. Vorig jaar waren dat er op hetzelfde moment 6172.

Ook de RL deelt in de vermindering van de belangstelling: dit jaar hebben zich tot februari 265 studenten aangemeld tegen 316 vorig jaar.

De belangstelling voor Economie is gestegen van 123 vorig jaar tot 165 dit jaar. Ook Gezondheidswetenschappen zit in de lift met 379 belangstellenden (vorig jaar 355). De raad van de Algemene Faculteit heeft deze week alsnog besloten de instroom op 275 eerstejaars te fixeren.

Over het geheel genomen stijgt de belangstelling voor het universitaire onderwijs nog steeds: 33.717 scholieren hebben zich aangemeld. Dat zijn er 1500 meer dan vorig jaar rond deze tijd.

Minister Deetman was vorige week te gast bij de Narren Universiteit Limburg, de NUL, om een eredoctoraat „humoris causa” te ontvangen uit handen van Pierre Cnoops. De minister amuseerde zich kostelijk. Naast hem prins Jef d'n Ierste.

Begin gemaakt met vrouwenstudies aan RL

Met de benoeming van Pauline Tomlow tot medewerkster vrouwenstudies heeft de RL als laatste instelling van wetenschappelijk onderwijs een start gemaakt met vrouwenstudies.

Het is allemaal begonnen met een nota over emancipatie in het onderwijs van minister Pais. Als uitloei- sel van die nota stelde Pais de instellingen in 1980 in de gelegenheid een medewerker vrouwenstudies (iedere instelling één) aan te trekken. Het ministerie zou voor een proefperiode van vier jaar de helft van de kosten betalen. Het college van Bestuur reageerde positief op Pais' aanbod, maar daarmee was de plaats natuurlijk nog niet opgevuld. Bij de faculteiten bestond er niet veel animo voor. Daar was eigenlijk niemand van de staf serieus met vrouwenstudies bezig. De interfacultaire wetenschapscommissie concludeerde dan ook dat op de RL de infrastructuur voor vrouwenstudies ontbrak. De commissie zei er niets voor te voelen prioriteit te geven aan vrouwenstudies ten koste van de reeds bestaande hoofdpunten van onderzoek. Dit naar aanleiding van een in 1980 door de minister aangekondigd speerpuntenbeleid. Vrouwenstudies werd daarin genoemd als één van de speerpunten. Begin 1981 werd het toen stil om de „Paisplaats”.

Twee halve plaatsen

De zaak kwam weer aan het rollen toen het eind '82 in het leven geroepen Vrouwen netwerk begin vorig jaar serieus werk begon te maken van het instellen van een formatieplaats voor vrouwenstudies. In de praktijk van het vrouwen netwerk was duidelijk geworden dat met name bij vrouwelijke studenten en medewerkers van gezondheids-, en rechtswetenschappen belangstelling voor dit onderwerp bestond. Dit heeft geleid tot het voorstel de plaats in tweeën te delen. Bij de twee betrokken faculteiten moest dus elk 0,5 formatieplaats worden aangevraagd, 0,25 te bekostigen door de faculteit en 0,25 door het ministerie. De faculteitsraad van de Algemene Faculteit besloot op 17-4-'84 de benodigde financiën voor '84 en volgende jaren voor de duur van de toekenning van de plaats voor vrouwenstudies te reserveren. Op 18-4 diende het bestuur van de faculteit der Rechtsgelerdeheid, mede namens de AF, een verzoek in bij het college om de Paisplaats bij het ministerie aan te vragen. Helaas, het ministerie bleek inmiddels een stap verder: men was al aan de evaluatie van het experiment bezig. De aanvraag van Maastricht

Pauline Tomlow.

werd dus aangehouden, in afwachting van de resultaten. Het bleek mogelijk intern tijdelijk een oplossing te vinden waardoor de twee halve plaatsen toch konden worden opgevuld.

Vrouw en recht

De rechtenfaculteit heeft onlangs een advertentie geplaatst. Degene die aangetrokken zal worden gaat overigens full time of voor viervijfde werken. Bij rechten is namelijk een onderzoeksproject Vrouw en recht in opbouw en de nieuw aan te stellen medewerker zal ook voor dit project gaan werken. De taak omvat voor een deel coördinatie en het onderhouden van landelijke contacten, voor een klein deel onderwijs en in hoofdzaak het zelfstandig uitvoeren van onderzoek binnen het project.

Onderwijs AF

De Algemene Faculteit heeft per 1 januari voormalig GVO-medewerkster Pauline Tomlow als medewerkster vrouwenstudies aangesteld. Ook nu heeft ze haar werkplek bij GVO, maar haar bezigheden strekken zich uit over de hele faculteit. Wat is Pauline met haar half timebaan van plan? „Binnen de Algemene Faculteit is, in tegenstelling tot de situatie bij rechten, de belangstelling voor vrouwenstudies vooral afkomstig van studenten. In mijn taak zal voorlopig het accent dan ook liggen op het onderwijs met een klein deel onderzoek, in de loop der jaren zal onderzoek meer aandacht krijgen. In eerste instantie wil ik me met het volgende bezighouden. Het is van belang dat de studenten in de loop van hun studie op hun vakgebied thema's tegenkomen die de vrouw betreffen. Ook is het goed, voor vrouwelijke maar net zo voor mannelijke studenten, dat ze zich realiseren bij de voorbereiding op hun beroepsuitoefening dat er voor vrouwen in een arbeidsstructuur specifieke knelpunten opdoemen omdat de cultuur in een arbeidsorganisatie is afgestemd op mannen. Ik hoop er aan bij te dragen dat zij dat besef ontwikkelen en dat die thema's aan de orde gesteld worden”. Voor werkstukken en stage op het gebied van vrouwenstudies kunnen de studenten Pauline Tomlow als inhoudsdeskundige raadplegen. Om inhoud te geven

aan het stimuleren en coördineren dat haar in haar taak is opgedragen gaat Pauline binnenkort een ronde maken langs de capaciteitsgroepen, om mogelijkheden te onderzoeken en wensen te inventariseren. Verder ben ik voor het onderwijs nog net bezig met het samenstellen per afstudeerrichting van een basisboeklijst op het gebied van vrouwenstudies, waarmee geïnteresseerde studenten zich snel in de problematiek kunnen oriënteren. Overigens komt in de bibliotheek al een bestand aan boeken op dit terrein, iets waarvoor het Vrouwen netwerk zich heeft ingespannen”.

Onderzoek

Pauline Tomlow is ook bezig met een onderzoeksvoorstel. „Mijn onderzoek zal gaan passen binnen het hoofdpunt Onderzoek en Onderwijs. Het gaat over de manier waarop socialisatie doorwerkt op het leerproces. Het onderwerp is bij me opgekomen naar aanleiding van een workshop over probleemgestuurd onderwijs die we verzorgd hebben op de Winteruniversiteit Vrouwenstudies. Is het RL-onderwijssysteem misschien vrouwvriendelijker dan het traditionele? Het is de bedoeling dat er te zijner tijd een proefschrift van komt”.

Voor contacten over de inhoud van het vakgebied moeten de vrouwenstudies vrouwen vooral naar buiten. Pauline zal daarvoor regelmatig deelnemen aan de vergaderingen van de Stichting landelijk overleg vrouwenstudies, het overleg van de Paisplaatsmedewerkers. Zij zit namens de RL in de stuurgroep emancipatieonderzoek, een afdeling van het SISWO. Overigens gaat ze proberen ook binnen de universiteit zelf een overleg van inhoudsdeskundigen in het leven te roepen.

Dienst Voorlichting

Janneke Leunissen-Roosenboom

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 51978 *

literatuur
en politiek

Heerlijke hartigheden

- ★ Quiche Lorraine
- Franse kaasstaart
- ★ Tarte à L'oignon
- Franse uientaart
- ★ Preitaart
- ★ Champignontaart
- ★ Courgette taart
- ★ Pizza
- ★ Torta Pasqualina
- andijvie/spinazietartaart

Dagelijks zeker twee soorten voorradig.

Vrijdag en zaterdag het hele assortiment.

Op bestelling maken wij uw hartig gebak ook zonder vlees.

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdag gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur.

Paartjes

Oproep: mini stereo microscoop.

Iemand heeft bovenstaand apparaat van ons geleend, maar we weten niet meer wie (stom hè?). Wil de lener s.v.p. contact opnemen met secretariaat immunologie, tst. 586. Wij zijn ernstig gedupeerd in ons werk t.b.v. patiëntenzorg.

Te koop: In dienst der zieken. Het St. Josephziekenhuis te Heerlen 1904-1954 (P. drs. Remigius Dieteren OFM, 1954). Medizijn und Städtebau, Band 1 en 2 (Paul Vogler en Erich Kühn, 1957). Voornoemde boekwerken zijn rijkelijk geïllustreerd en geannoteerd, fraai gebonden en in goede staat. Prijs nader overeen te komen. Te bevragen: telefonisch (werktijd) 045-719122 Heerlen (vragen naar de heer Maas).

Goed gelegen hoekwoning met praktijk-/kantoor gedeelte, tuin en garage. Ind. souterrain: kelder. Beg. rond: hal, toilet, woonkamer (7x4,50 m), eetkamer (3,50x3,50 m), keuken. Eerste verd.: 2 slk. (3x4,50, 3,50x3,50 m), badkamer. Tweede verd.: zolder. Kantoor/praktijkruimte opp. ± 50 m² bestaande uit kantoor, wachtkamer, douche, toilet, en ca. 35 m² praktijk kantoorruimte. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 255.000,- k.k. Tel. 473678.

Student zoekt met spoed kamer met douchegelegenheid per 1 maart (± f 350,-). In bezit van veel huishoudelijke spullen. Tel. 013-636992/01621-12259.

Grandioze tussendoortjes, ongelooflijk goedkoop: 10 dagen luxueus naar Spanje, all-in f 329,-; 8-daagse reis Budapest f 289,-. Ook deze zomer voordelig op reis. Vraag die folder! Bel de studentenclub 050-142386/133068.

Vanaf 25 februari worden bij wijze van proef tussen 17.30 en 19.00 uur warme maaltijden geserveerd in het restaurant van het Hoofdgebouw aan de Tongersestraat. Prijs: f 5,75.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersestraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter),
Kees Schröder (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris),
Erik de Graaff
Evelynne de Leeuw
(redactiefuorvaardigde)
G.J. Tangelder

Redactie

Ton Hamelcoers,
Jacques Herraets (eindredacteur)
Ad van Herson,
Evelynne de Leeuw,
Malva Driessen
Paul Gobée
Margriet van der Stok
Redactie-assistente:
Liesbeth van Hoof
Grafische vormgeving:
Guus van Rooy, Annemiek Kuster
Foto's: Hans van Dijk,
Coen van der Gugten,
fotopersburo Widdershoven
Tekeningen: John Prop, Raph
Haas
Druk: Limburgs Dagblad, Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paartjes):
Yvonne Stevens, toestel 302
Tarieven op aanvraag
Paartjes opgeven bij de redactie

Abonnement

Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het
landelijke samenwerkingsverband
Universitaire Pers, samen met
Valvas (Vrije Universiteit), Delta
(Delft), THB (Tilburg),
TH-berichten (Eindhoven),
THT-nieuws (Twente), KU-nieuws
(Nijmegen), Universiteitsblad
(Utrecht), Universiteitskrant
(Groningen) en Wageningen
Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Bert Bakker
Lin Tabak.

Vakantiehulp gevraagd die gedurende 4 weken of zoveel meer of minder tijd dan nodig, een archief kan bijwerken. Verdiensten in overleg, werktijden in overleg. Indiensttreding per direct.
Tel. overdag tussen 9.00-12.30 en 14.00-18.00 uur: 043-54560.

GVO-cahiers snel succes

beter dan folders, brochures of pamfletten, kijk maar naar de bundel „Nieuwe wetenschappers voor de gezondheidszorg”, die óók succesvol is.

Het is overigens niet de bedoeling om met de GVO-cahiers ons eigen medium te maken. Je moet de inhoud van de cahiers als een soort voorpublicatie zien, waarin met name afstudeerwerkstukken van onze studenten een kans krijgen. Het is toch zonde dat die, vaak goede stukken, nu in vijfvoud op het Bureau Onderwijs van Eddy van der Meulen blijven liggen. Het doel van de GVO-cahiers is dus tweeledig: het opvullen en openbreken van een gat in de markt met afstudeerwerkstukken die ruimere aandacht verdienen maar – nog – niet commercieel interessant zijn, en ten tweede is het een prima stuk public relations.”

Hoe staat het nu met de oplage en verspreiding van de GVO-cahiers?

Damoiseaux: „De eerste druk – 150 exemplaren – van deel 1, de symposiumbundel patiëntenvoorlichting, was binnen twee dagen weg. Tachtig exemplaren daarvan hebben hun weg gevonden naar ziekenhuizen die reageerden op een héél kleine aankondiging in het clubblad van het Nationaal Ziekenhuis Instituut, NZI. We hebben de tweede druk ook maar een oplage van 150 gegeven, wat niet wil zeggen dat élk cahier die oplage zal bereiken. Deel twee, over fenomenologisch onderzoek, houden we voorlopig maar op 50 stuks, en de oplage van cahiers over GVO en massamedia of GVO en bedrijven is voorlopig nog een gok. Daarom zijn we ook zo verguld met de startsubsidie van het Ministerie van WVC om een soort voorraad aan te leggen.

Uiteindelijk moeten de GVO-cahiers natuurlijk zelfbedruipend worden, maar zo'n subsidie is prachtig om eventuele verliezen op te vangen.”

Blijft het hier nu bij?

„Nee hoor! Buiten de cahiers zijn er ook nog andere projecten. Uitgeverij Van Gorkum is op het moment bezig met boeken over patiëntenvoorlichting onder onze eindredactie, en onlangs nog is er een schitterende videoband geproduceerd over dit onderwerp voor Ziekenhuis Annadal. En misschien,” er komt een gloedvolle blik in Damoiseaux' ogen, „misschien openen de GVO-cahiers wel de weg naar een nog langer gekoesterde droom: de Maastrichtse studentenpers, een kleine uitgeverij van wat meer idealistische of ontoegankelijke publicaties...”

Evelyn de Leeuw

Werkloosheid onder academici stabiliseert zich

De werkloosheid onder academici is in het laatste kwartaal van 1984 nauwelijks gestegen. In vergelijking met oktober vorig jaar steeg het aantal werkloze academici van 17.185 naar 17.242. Het aantal afgestudeerden dat al langer dan een jaar zonder werk zit, schommelt nog steeds rond de 45 procent. Dit blijkt uit de meest recente cijfers van het Directoraat voor de Arbeidsvoorziening.

Voorlopig lijkt er dus een einde gekomen aan de spectaculaire groei van het aantal academici zonder baan die begin in het rampjaar 1982. Toen steeg de werkloosheid met veertig procent van 7.692 tot 11.242. In 1983 lag dat cijfer rond de 13.000. Het aantal baanloze afgestudeerden steeg in 1984 verder van 15.482 (april) naar 17.185 (oktober).

Vakgebieden met nog steeds een hoog werkloosheidscijfer, zijn: Rechtsgeleerdheid (1654); Psychologie (1762); Pedagogische en Andragogische wetenschappen (1356); Medicijnen (1550); Biologie (1225) en Taalwetenschappen (1491). Behalve bij biologie, nam de werkloosheid bij deze vakgebieden nog verder toe in het laatste kwartaal van vorig jaar.

Het aantal baanlozen binnen de technische wetenschappen, daalde in die periode van 1574 naar 1460. De daling is gespreid over alle studierichtingen. Bouwkunde levert nog steeds de grootste bijdrage in het aantal werklozen (701) maar in oktober vorig jaar waren dat er nog 81 meer.

De cijfers moeten overigens met enige voorzichtigheid gelezen worden. Relatief gezien zijn er bijvoorbeeld veel meer werkloze psychologen dan juristen, omdat er veel minder mensen psychologie dan recht gestudeerd hebben. Van alle Nederlandse juristen is vijf procent werkloos.

Cirkelgang der diploma's

In 1950 volgde 45% van alle 12-19-jarigen voortgezet onderwijs. In 1984 zijn dat er zeker 85%. In 1945 werd door 20.000 jongelui hoger onderwijs gevolgd. In 1983 waren er reeds 163.000 deelnemers aan het wetenschappelijk onderwijs. Dr. J.R.M. van den Brink ziet in zijn „Zoeken naar een heilstaat” de kwaliteit van onze beroepsbevolking toenemen. Hij maakte daar een paar aantekeningen bij. Te zamen met de sterk toegenomen maatschappelijke vrijheid is deze kwaliteitsverandering oorzaak van onevenwichtigheden en frictieverschijnselen op de arbeidsmarkt. Hij trekt ook een les: door ombuiging in kennisintensieve richting van de vraag naar arbeid moet hierop wordt ingespeeld.

De relatie tussen banen en opleiding is minder simpel dan men wel eens denkt (dacht). De werkgever let op diploma's en getuigschriften wanneer hij personeel recruteert. Maar waarom doet hij dat? Heeft hij (of zijn personeelschef) zoveel inzicht in de betrokken opleiding, dat hij precies weet wie waar te plaatsen? Enerzijds lijkt dit onwaarschijnlijk. Anderzijds blijken veel banen niet zo precies te passen op een opleiding, dat slechts één vooropleiding erop zou passen.

Kennelijk gebeurt er heel wat anders. Het beoordelen van kandidaten is een niet zo gemakkelijke opgave. In weinig tijd moet men een groot aantal eigenschappen beoordelen. Men weet echter, dat het voltooiën van een studie naast intelligentie ook ijver en doorzettingsvermogen vraagt. Welnu, een diploma geeft een indicatie van alle drie die factoren. Waarom dan niet het diploma (enig diploma) gebruikt als recruiteringsmechanisme. Deze werkwijze kan volgens een OECD-studie gemakkelijk ontaarden in een soort „pathologie der diploma's”. Gaandeweg wordt het diploma een aanduiding voor het gewenste niveau van de kandidaat. Een interne bedrijfsopleiding doet de rest. Maar zo iets ontgaat ook de kandidaten niet. Het diploma als ticket voor de arbeidsmarkt wordt door een steeds bredere groep nagejaagd. Meer mensen komen met een diploma op de arbeidsmarkt: het diploma verliest zijn onderscheidend vermogen en zeldzaamheidswaarde. Wat eens het MAVO (MULO)-diploma was wordt later het HAVO-diploma: een soort basisopleiding. Banen waarvoor men voor de oorlog HBS'ers recruteerde, worden nu bezet door doctorandi.

De ontwikkeling kan dan gemakkelijk nog een stap verder gaan. Als er zoveel mensen met diploma's rondlopen, kan men dan de diploma-eisen voor de beschikbare banen niet beter wat opvoeren? Steeds meer mensen behalen steeds meer diploma's, die steeds minder waard worden op de arbeidsmarkt.

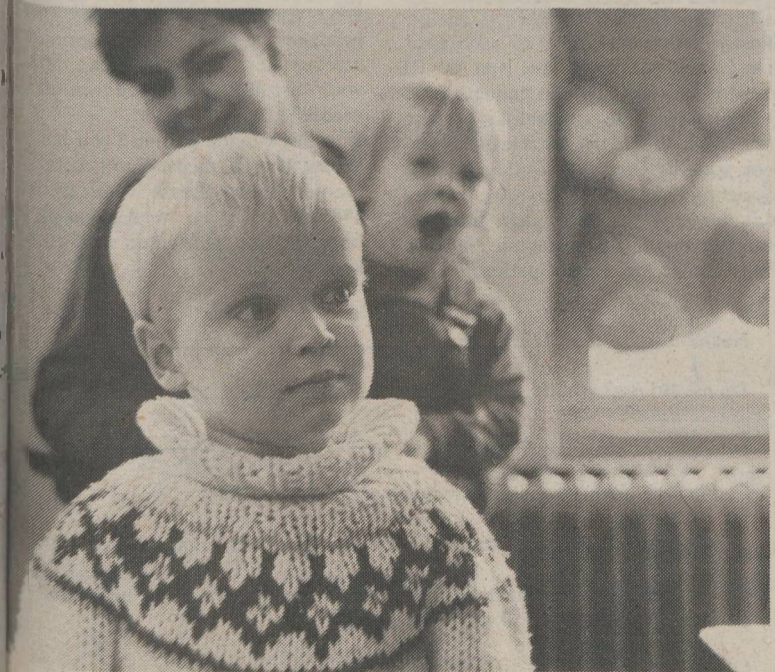
Intussen blijkt, dat de gemiddelde hogere opleiding ertoe leidt dat mensen hogere eisen gaan stellen aan hun werk. Het permanent „beneden je niveau” te moeten werken motiveert slecht. Dat zien werkgevers ook wel in. Dat leidt er weer toe dat de inhoud van veel banen geleidelijk wordt aangepast aan de mogelijkheden van de beschikbare kandidaten. En Van den Brink krijgt zijn zin: er wordt ingespeeld op de ontwikkeling naar een educated society, de vraag naar arbeid wordt omgebogen in kennisintensieve zin.

Prof. dr. W. Albeda

et de serie Maastrichtse GVO-cahiers denkt de capaciteitsgroep Gezondheidsvoorlichting en Opvoeding een deel van de markt te kunnen openbreken. Het eerste deel van de serie voor het Ministerie van WVC gesubsidieerde serie was binnen 48 uur al uitverkocht, zodat snel tot een tweede druk van dit cahier over patiëntenvoorlichting besloten moest worden.

rs. Vic Damoiseaux, medewerker van de capaciteitsgroep GVO, leunt

vergenoegd achterover wanneer hij over het eerste succes van „zijn” serie cahiers vertelt: „Ik had het idee voor de GVO-cahiers al zo'n twee jaar geleden, maar we hebben de kans voorbij laten gaan om ons duidelijk te profileren; men is toch bang om z'n nek uit te steken naar het veld. Dit is dan de eerste aanzet. Het is toch inmiddels wel gebleken dat je mensen kan overtuigen door ze vriendelijk iets moois aan te bieden, en dat je op die manier de markt openbreekt. Dat werkt veel

Crèche 't Ravelijntje verhuist

Crèche 't Ravelijntje heeft een nieuw onderdak gevonden: bij de kleuterschool „onder de Theresiakerk”, aan de Tongerseweg. De crèche biedt – voor wie het nog niet weet – opvang aan kinderen van ouders die werken of studeren aan de RL, de HBO-instellingen in Maastricht en Ziekenhuis Annadal. De kinderen kunnen er terecht vanaf zes weken tot aan het moment dat ze naar de kleuterschool gaan. Er is nog altijd plaats in 't Ravelijntje; vooral in de middagen zitten nog niet helemaal vol.

Het nieuwe adres luidt: Theresiaplein 10, 6213 CG Maastricht. Telefoon: 473460. Voor aanmeldingen: bel de crèche of Bea Leliveld: 473460 (043).

De voortgangstoets en de rikketik

De hartslag van een wielrenner kan stijgen tot 130 à 140. Dat is logisch: lichamelijke inspanning vereist meer zuurstof en daardoor gaat het hart sneller kloppen. Maar een student die tentamen doet – en dus niet meer beweegt dan de pen in zijn of haar klamme hand – kan ook een hoge hartslag krijgen. Hoe is dat mogelijk? „Stress” luidt het obligate antwoord. Maar stress is een vage notie. De psychologen Lorenz van Doornen en Ko Orlebeke hebben zich in deze problematiek verdiept. De angst om te falen dat is een eerste factor die aan de hoge pols bijdraagt. Maar ook „mentale inspanning” kan de hartslag verhogen. Deze mentale inspanning is volgens de twee psychologen gericht op twee verschillende zaken. Ten eerste: het leveren van een denkprestatie; ten tweede: het onder controle houden van de angst, zodat die de denkprestatie niet nadelig kan beïnvloeden. De angst eist, om zo te zeggen, een deel van de aandacht op.
(Psychologie)

De eenden van het Sociaal Historisch Centrum

De geschiedschrijving die in de jaarboeken van het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg wordt beoefend, kun je omschrijven als: concreet, feitelijk, empirisch, enzovoort. Voor een goed gedegen artikel over een Limburgse fabriek of iets dergelijks kan men hier bijzonder goed terecht. De jaarboeken blinken niet uit door een grootse visie op historische ontwikkelingen in breed perspectief – wat zijn vóór en zijn tegen heeft. Ook het pas verschenen jaarboek 1984 stapt niet uit deze traditie. J. Vanpaemel schreef een stuk over de industrialisatie van de Kempen, hoordevol gegevens en statistieken, maar, nogmaals, zeer waardevol. J.C.G.M. Jansen behandelde de bijdrage van een zestigtal samenwerkende kleine gemeenten aan de discussie over de herindeling van de gemeenten in Zuid-Limburg in de jaren zeventig. Van deze laatste auteur, sinds kort bijzonder hoogleraar aan de RL, is ook de inaugurale rede „Bezig zijn met geschiedenis” opgenomen. Een wel bijzonder vreemde eend

in de bijt! De eend is opgevolgen, weg van het concrete en feitelijke, naar de ijle hoogten waar geesten als Husserl, Hegel en Fichte rondwieken. Vliegen, weg van de aarde: heel graag! Maar zou het ook wat minder hoog kunnen? Het Jaarboek van het SHC wordt gratis aangeboden aan begunstigers en contribuanten; voor abonnementen kan men zich wenden tot de boekhandel of de uitgever: Van Gorcum in Assen. Inzendingen voor de redactie: Boschstraat 73, 6211 AV Maastricht.

De man met de glazen bol

Sinds 1 januari herbergt de Leidse universiteit een toekomstkundige. Frans van Vught is de naam en hij vindt dat je voorspellers moet wantrouwen. Een toekomstkundige moet zich ook niet bezighouden met voorspellen, maar met „het openbreken en zo lang mogelijk openhouden van de toekomst.” Wat mogen we daaronder verstaan? Van Vught: „Je kunt nagaan welke verschillende formuleringen van een probleem er zijn, en welke alternatieve beleidsprogramma's je kunt bedenken. Je kunt ook proberen de grenzen te bepalen: wat gebeurt er als ik de huidige uitgaven voor bijvoorbeeld onderwijs met tien procent verhoog? Met andere woorden: ik wil met mijn vak uitrekenen wat je speelruimte is, ofwel: hoe groot is de maakbaarheid van de toekomst.” Toekomstonderzoek is van Van Vught planningsonderzoek, zoveel is duidelijk. „Heel beleidsgericht,” zoals hij het ideale toekomstonderzoek formuleert. Al met al is er nog veel onduidelijk. Ook voor de buitenwereld. Die heeft nog steeds de vreemdste noties over het begrip toekomstkunde. Zo werd Van Vught meteen na zijn benoeming al opgebeld door mensen met de vraag: gaat de Elfstedentocht dit jaar door?
(Mare)

„Den Haag staat achter me”

De vierentwintigjarige Paul Beijer, student bedrijfskunde aan de Erasmus Universiteit, wil een „vrij doctoraal”. Hij wil zijn eigen pakket samenstellen, want hij wil zich verdiepen in een bepaald type management in de gezondheidszorg en

dat kan het normale studiepakket hem niet bieden. De faculteit moet hem die ruimte geven, vindt hij, want in de Wet Twee-Fasenstructuur staat dat studenten naar eigen smaak en inzicht hun onderwijsprogramma mogen samenstellen. De Onderwijscommissie van zijn faculteit weet er niet goed raad mee; vooralsnog heeft men in een „onduidelijk advies” negatief gereageerd. Maar Paul Beijer is ervan overtuigd dat hij zin krijgt; is het niet goedschiks, dan maar kwaadschiks. „Het College van Bestuur zal de faculteit wel duidelijk maken dat er geen keuze is.”
(Quod Novum)

De universitaire supermarkt

De studierendementscijfers bij de Katholieke Hogeschool in Tilburg zijn de laatste tijd zó bedroevend, dat men er een themadag „motivatie” over heeft georganiseerd. De juridische faculteit aldaar vormde overigens het dieptepunt: slechts één op de drie dagstudenten voor het eerste jaar. Het gaat, volgens collegevoorzitter De Moor, om „een samenhang van systeemkenmerken”. De Tilburgse studenten zijn echt niet te dom. Eén op de tien kan het niet volgen, maar dat is overal zo. De overige afhakers lijden aan motivatieproblemen. Onderzoek heeft uitgeezen

dat van de voorgeschreven 1700 uren per jaar er maar 1300 daadwerkelijk aan studie worden besteed. Het ontbreken van een verplichte didactische opleiding voor docenten zou daaraan, althans voor een deel, debet kunnen zijn. Er speelt echter nog iets mee. Veel studenten wonen buiten de stad, stelt de Tilburgse dienst studentenzaken, zodat een echt

studenten ontbreekt. „De universiteit wordt gezien als een supermarkt, waar je even binnen stapt om uit de rekken te halen wat je nodig hebt.” Als de faculteit „buiten de stad wonen” demotiverend werkt, dan zijn de Maastrichtse juristen en economen gewaarschuwd.
(Tilburgse Hogeschoolblad)

Boeken op het gebied van GENEESKUNDE!

Boeken op het gebied van RECHT!

U vindt ze bij:

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-10825

Secretaresse-overleg RL(-ZA/ZM) in oprichting

Enkele secretarissen van de RL voeren de laatste tijd overleg over het tot stand komen van een „secretarissen-overleg RL(-ZA/ZM)” (wie weet een betere naam?).

Deze groep bestaat voorlopig uit: Marijke v.d. Berg, secretarisse Genetica/Celbiologie (BMC), Claire Bollen, secretarisse Pathologie (BMC), Marie-Louise Coninx, secretarisse Nederlands recht (Nieuwenhof), Wilma Poolen, secretarisse dienst Voorlichting (Hoofdgebouw), Sophie van Roon, secretarisse dienst Personele Zaken (Van Kleefcentrum), Angela Silanoe-Verwey, secretarisse Medische Psychologie (Elisabethhuis), Yvonne Stevens, secretarisse Medische Psychologie (Elisabethhuis), Marlou Tijssens, secretarisse dienst Personele Zaken (Abtstraat). Wij zijn pas enkele malen bij elkaar geweest om de doelstellingen te bespreken. We denken ons vooral te gaan richten op o.a. de volgende aspecten (in willekeurige volgorde).

1. Informatie

- het onderling verschaffen van informatie over werkzaamheden binnen cap.groepen, diensten, dekanaten e.d.;
- het opzetten van een „secretarissen-handboek RL(-ZA/ZM)” met daarin opgenomen (en bijgehouden) zaken als samenstelling raden, besturen, commissies, regelingen m.b.t. verlof, overwerk, reserveringen, inkoop, (reis)declaraties etc.;
- het organiseren van informatieve bijeenkomsten voor secretariaatsmedewerkers met een deels educatief, deels gezelligheidselement (rondleidingen door de diverse locaties van de RL, lezingen over zaken die het werk op een secretariaat kunnen betreffen, lezingen over zaken die binnen de RL gebeuren, nieuwe faculteiten, wat doen ze e.d.

2. rechtspositie/onderlinge steun

- het bevorderen van inspraak op het gebied van bijv. aanschaf apparatuur (hetzij voor gezamenlijk gebruik, hetzij voor gebruik binnen een bep. cap.-groep of dienst);

- het steunen van mensen in hun overleg met de geëigende personen bij evt. moeilijkheden, bij functiewaarderings- en functie-omschrijvingsgesprekken enz.

3. Informele contacten

- het versterken van de onderlinge contacten voor alle secretariaatsmedewerkers van de Rijksuniversiteit Limburg en van ziekenhuis St. Annadal/ziekenhuis Maastricht d.m.v. gezelligheids(avonden of -middagen).

Emancipatiecommissie

De Emancipatiecommissie van de RL heeft eind vorig jaar een enquête rondgestuurd aan alle vrouwelijke werknemers van de RL. In dit schrijven werd ook melding gemaakt van de mogelijke oprichting van een secretarissen-overleg, dat mogelijk deel zou gaan uitmaken van een landelijk Secretarissen Netwerk. Wij hebben de Emancipatiecommissie

van ons bestaan en onze voornemens de hoogte gebracht en wellicht zal er de toekomst overleg plaatsvinden.

Hoe verder

Op dit moment willen wij aan de secretariaatsmedewerkers van de universiteit (en ziekenhuis St. Annadal) een klein vragenlijst voorleggen om te kunnen bepalen of men de behoefte deelt een dergelijk overleg te starten. De redactie van Observant heeft om deze ruimte ter beschikking gesteld om enige vragen te kunnen stellen. We hopen spoedig onderstaande formulier ingevuld terug te ontvangen, zodat we voor onszelf de gedachten over „hoe verder” kunnen bepalen. Reacties kunnen gestuurd worden naar Wilma Poolen, dienst Voorlichting, RL, Hoofdgebouw. Liefst voor 15 maart 1985. T.z.t. zullen we dan via dit blad onze verdere plannen en werkwijze bekend maken.

Uitnodiging

voor het bijwonen van de conferentieavond op

donderdag, 14 februari om acht uur

in het parochiehuys „St. Matthijs”, Maastrichter Pastoorstraat 14A, ook gemakkelijk bereikbaar via de ingang naast de St. Mattheaskerk aan de Boschstraat.

Inleider

pater Werenfried van Straten

de priester die voor ons een begrip is geworden. Als man van „De kerk in Nood”, „spekater” in dienst van de ontheemden, stichter van de Oostprijesterhulp, toevlucht van de vervolgdten achter het IJzeren Gordijn, helper van de vluchtelingen uit China, Korea en Vietnam, bouwer van 7 kloosters en honderden kerken, strijder voor de mensenrechten waar ook ter wereld.

Onderwerp:

„Waar God schreit”

Pater Werenfried van Straten spreekt over zijn wereldwijde menslievende arbeid in Europa, Azië, Latijns-Amerika en achter het IJzeren Gordijn.

U bent van harte welkom.

R.K. Studentenpastoraat Maastricht

(Deze advertentie werd ons van bevriende zijde aangeboden).

Communicatieschakels tussen hart en nieren beter begrepen

„Ik vind dit echt spannend onderzoek”

Uit onderzoek verricht naar de regeling van de bloedsomloop en de bloeddruk blijkt, dat er tussen hart en nieren een ingenieuzere communicatiechakel bestaat dan men reeds vermoedde. Naast de studies verricht naar de mogelijke rol van de afferente vegetatieve nierzenuwen bij de ontwikkeling van een te hoge bloeddruk, is het Maastrichtse onderzoek op het gebied van de hemodynamische karakterisering van het recent ontdekte harthormoon atriopeptine, met enige terughoudendheid, voor Europese begrippen uniek. Observant bezocht op het Biomedisch Centrum (BMC) de farmakoloog Jos Smits en sprak met hem over de betekenis en de mogelijkheden van dit door hem uitgevoerde onderzoek.

Een onderdeel van het onderzoek naar hart- en vaatziekten dat binnen de medische faculteit plaatsvindt, wordt verricht binnen het deelproject **Somatische Risicofactoren**. Het hierbinnen verrichte onderzoek is voornamelijk gericht op de ontwikkeling en behandeling van een te hoge bloeddruk of hypertensie, waarvoor in 90 tot 95% van de gevallen geen specifieke oorzaak kan worden vastgesteld.

Zowel vanuit de Experimentele Farmakologie (Struyker Boudier, Smits c.s.), als vanuit de Klinische Farmakologie (Rahn c.s.) is er op dit gebied een aantal onderzoekslijnen ontwikkeld. Naast de ontwikkeling van specifieke renale vaatverwijders en onderzoek dat wordt verricht naar de effecten en karakterisering van diuretica of vochtuitdrijvende middelen, wordt vanuit de Capaciteitsgroep Farmakologie door wetenschappelijk medewerker Jos Smits, al zo'n vier jaar onderzoek verricht naar de ingenieuze communicatieschakels tussen hart en nieren, die zorg dragen voor een perfecte regeling van bloeddruk en bloedsomloop.

Nieuw inzicht

Een van de belangrijke studies in dit kader verricht, vormt het onderzoek naar de mogelijke rol van de afferente of aanvoerende vegetatieve nierzenuwen bij de ontwikkeling van een te hoge bloeddruk. Het on-

derzoek, dat voortkwam uit onverwachte en onverklaarbare waarnemingen gedaan tijdens een studie verricht door Kleinjans, probeert een nieuw inzicht te verschaffen in het regelproces dat betrokken is bij de sturing van de bloeddruk. Het belangrijkste nieuwe inzicht dat hierbij is verkregen, wordt gevormd door het feit dat de nier niet alleen wordt gestuurd door de rest van de circulatie, maar ook zelf veranderingen waar kan nemen en iets aan de regeling kan doen, door met een hoge efficiëntie de bloeddruk te corrigeren.

„Dat de efferente nierzenuwen via renine-afgifte een bijstelling van de nierfunctie, met name op langere termijn, de bloeddruk konden beïnvloeden wisten we al. Van de afferente zenuwen daarentegen was dit niet bekend. Het interessante van de afferente zenuwen zit hem in het feit, dat de nier niet alleen passief gestuurd wordt, maar ook actief andere circulatiedelen kan besturen. Zo is er via de afferente zenuwen communicatie mogelijk tussen de nieren onderling, via de zogenaamde **reno-renale-reflex**. Met name onder pathologische omstandigheden als hypertensie kunnen de vanuit de nier ontspringende zenuwen een belangrijke bijdrage leveren aan de communicatie tussen nieren en circulatie, doordat ze direct zijn betrokken bij de verhoging of verlaging van de sympatische activiteit

(belangrijkste tak van het zenuwstelsel voor de bloeddrukregeling): dat impliceert een direct effect van afferente nierzenuwstimulatie op bijvoorbeeld de hartactiviteit”, aldus Smits.

Feedforward systeem

Een van de mogelijkheden die de afferente nierzenuwen zouden kunnen bieden, vormt het feit dat er een basaal ontstaansmechanisme voor een te hoge bloeddruk kan liggen in de gevoeligheid van de afferenten of in de wijze waarop ze het regelsysteem aanspreken.

„Onze ideeën over het bloeddrukregulatiemechanisme zijn zodanig, dat als je er goed over nadenkt, er helemaal geen te hoge bloeddruk zou kunnen ontstaan!

Het lijkt middels terugkoppelingssystemen zo goed geregeld, dat elke afwijking onmiddellijk gecorrigeerd zou moeten worden. Het probleem waar we echter mee te maken hebben, is dat het wel regelmatig fout loopt; in 90 tot 95% weten we echter niet waar. Het punt is nu, dat er wellicht iets mis kan lopen in de afferente tak, waardoor het wel mogelijk wordt dat er zich een te hoge bloeddruk ontwikkelt”, aldus Smits.

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat men naar alle waarschijnlijkheid te maken heeft met een zichzelf versterkend of zogenaamd **feedforward** systeem, in tegenstelling tot het terugkoppeling of **feedback** systeem waar men tot op heden van uitging.

„Dit past uiteraard in de theorie dat hypertensie kan ontstaan doordat het regelsysteem op een bepaald moment even uit het spoor loopt, vervolgens door prikkels wordt aangezet tot verhoogde activiteit, en die handhaaft tot het door andere mechanismen weer wordt gedempt. Maar in die nieuwe situatie bestaat dan wel een te hog bloeddruk”, aldus Smits.

Atriopeptinen

Een heel ander aspect van het onderzoek naar de communicatieschakel tussen hart en nieren, betreft de hemodynamische bestudering van de recent ontdekte **atriopeptinen**, een peptidefamilie die in het hart wordt gemaakt en opgeslagen. Het zijn hormoonachtige stoffen die het vermogen hebben de nier- en veneuze vaatwerking te wijzigen. Deze in de hartboezem gemaakte endogene stoffen zetten de nier aan tot zout-en wateruitdrijving en leiden bovendien tot een vergroting van de veneuze vaatcapaciteit.

Het atriopeptinenonderzoek is vanuit een drietal invalshoeken interessant voor de Maastrichtse onderzoekers: het is een endogeen diureticum; het is een stof met vaatverwijdend vermogen én het biedt de mogelijkheid om vanuit de zijde van het hart gezien, de communicatie tussen het hart en de nier te bestuderen.

Smits zegt hierover: „Een pragmatische hoek is, dat we in het onderzoek naar de renale afferente en efferente zenuwen gekeken hebben en aan het kijken zijn naar de communicatie tussen nieren en hart vanuit de nieren gezien, bij het atriopeptinenonderzoek gaat het precies andersom: het hart spreekt via een hormoon in de circulatie de nieren aan. Een regelmechanisme waarvan we twee jaar geleden niet wisten dat het bestond. Wellicht vormt het één

Farmakoloog Jos Smits.

van de onopgehelderde schakels in het totale regelmechanisme, maar wat eigenlijk vreemder is, we moeten het hart nu gaan zien als endocriene klier of hormoon producerend orgaan in plaats van enkel en alleen een pomp.”

Toekomstige toepassingen

Hoewel het huidige onderzoekszwaartepunt is gericht op de hemodynamische karakterisering van de stoffen, bieden ze waarschijnlijk grote diagnostische en therapeutische mogelijkheden bij het vaststellen en behandelen van het zogenaamde hartfalen of **decompensatio cordis**.

„Volgens sommige Amerikaanse onderzoekers zou de stof een vaatverwijder veroorzaken in de nieren, maar dit is iets dat wij tot op heden niet hebben kunnen bevestigen. Wij hebben gevonden dat de stof zelfs géén enkel verwijdend effect heeft op arteriën, maar juist een veneuze vaatverwijder is. Dat lijkt ook logisch, want het zijn immers stoffen die uit de hartboezem worden vrijgemaakt als gevolg van een verhoging van de veneuze druk, die waarschijnlijk tot stand komt via een verhoogde vullingsdruk en een verhoogd plasmavolume”, aldus Smits.

De atriopeptinen zetten de nier aan tot uitscheiding van dat verhoogde volume en ontlasten tevens het hart door verwijding van het veneuze systeem, waardoor eventuele oedemen worden opgeheven.

„We zijn vooral geïnteresseerd in de effecten die deze stoffen op langere termijn op een aantal aspecten van de circulatie hebben. Daarnaast zijn we geïnteresseerd in de diagnostische en therapeutische toepassing op een gebied van de circulatiestoornissen waar wij hier in Maastricht nog niet veel aandacht aan hebben besteed: het zogenaamde hartfalen of **decompensatio cordis**”.

Het blijkt uit een aantal studies dat wanneer dieren de eerste tekenen van hartfalen vertonen, zij helemaal geen atriopeptinen meer in hun hartboezem hebben. Dat kan volgens Smits twee dingen impliceren: „Of er vindt geen aanmaak meer plaats, óf het hartfalen gaat gepaard met een verhoogd vrijkomen van de atriopeptinen, waardoor als gevolg van de aanhoudende prikkeling de cellen op den duur „opbranden”. Dit zou in de klinische praktijk betekenen dat je in het plasma van de patiënten met soortgelijke hartaandoeningen al in een vroeg stadium veranderingen zou kunnen vaststellen”.

Bevoorrechte positie

Het onderzoek mag met enige terughoudendheid, voor Europese begrippen, uniek worden genoemd, want met uitzondering van een onderzoeksgroep in het Westduitse Heidelberg is er, voor zover bekend in Maastricht, niemand anders in Europa met soortgelijk onderzoek bezig: dit in tegenstelling tot de Verenigde Staten en Japan, waar een berg aan energie en geld in dit onderzoek wordt gepompt, met name in de chemische karakterisering en de synthese ervan.

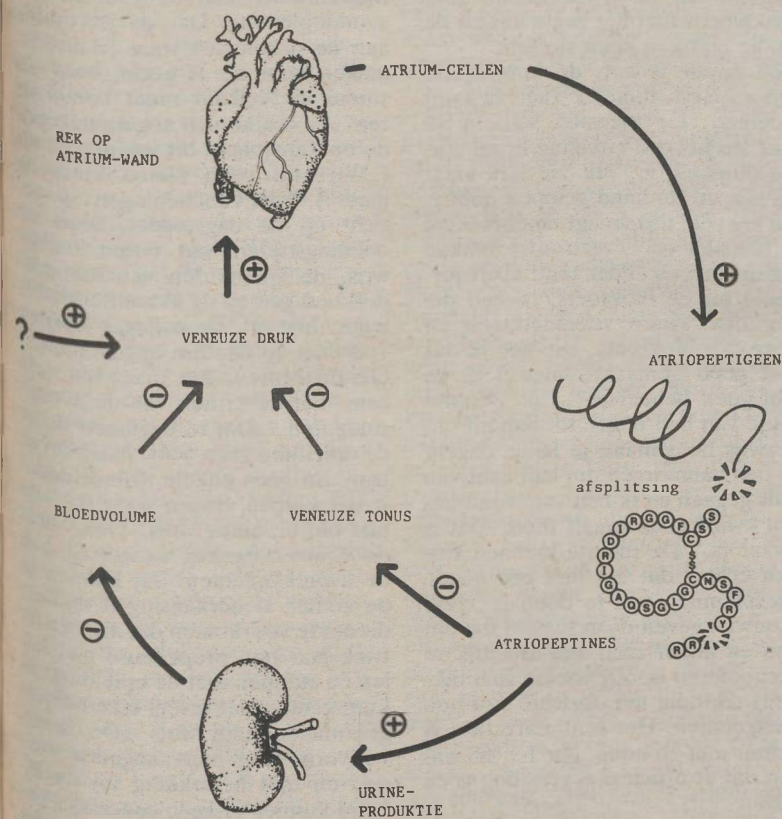
Met name de Amerikaanse industrie heeft een kapitaal in dit onderzoek naar deze tamelijk unieke lichaamseigen stoffen gestopt. Illusterend voor deze overweldigende industriële belangstelling vormt wellicht het feit, dat er drie maanden geleden in de Newyorkse beurskrant **Wallstreet Journal**, een voorpagina-artikel aan deze stof werd gewijd. Toch zijn het bijzonder kostbare onderzoeksprojecten als je bedenkt dat **tien milligram** atriopeptine zo'n slordige **tien mille** kost. Hoe willen de Maastrichtse onderzoekers dat gaan betalen?

„Ik denk dat je prioriteiten moet stellen binnen je onderzoeksprogramma. Je moet, net zoals een bedrijf dat doet, kijken hoe en waarin je geld investeert. Wij menen dat het op dit moment een verantwoordelijke keuze is om in dit onderzoek te investeren. De aardige bijkomstigheid is voor ons, dat we tot dusverre niet hebben hoeven investeren omdat de stof via goede relaties met verschillende bedrijven aan ons ter beschikking is gesteld. We verkeren wat dat betreft in een **bevoorrechte positie** door een unieke gelegenheid die ons geboden wordt”, aldus Smits.

Spannend onderzoek

De grote theoretische en therapeutische mogelijkheden van deze lichaamseigen stoffen bieden grote toekomstperspectieven. Naast de grote therapeutische potentie, werpt de stof nieuw licht op een aantal theoretische fenomenen dat men nog niet wist te verklaren. Of de atriopeptinen een **trendsetter** en wondermiddel zullen worden, zoals we enige jaren bijvoorbeeld de prostaaglandinen hadden en waarbij voor alles dat men niet verklaren kon, op de mogelijke betrokkenheid van deze stoffen werd gewezen, ziet Smits nog niet gebeuren. Maar, zo zegt hij ter afsluiting van ons gesprek: „Ik vind dit echt spannend onderzoek, dat wel.”

Walter van Bree

Wanneer, door welke oorzaak dan ook, de veneuze druk stijgt(?) wordt de rek op de atriumwanden vergroot en wordt uit de spiercellen het atriopeptine vrijgemaakt en uitgestort in de bloedstroom. Van het atriopeptine splitsen atriopeptines af, die enerzijds de veneuze wandspanning verlagen en anderzijds het bloedvolume doen afnemen, via een verhoogde urine-productie. Op deze wijze wordt de verhoging van de veneuze druk efficiënt teniet gedaan.

Van Hollenders en Limbo's

Sigriet van Hoof is tweedejaars medicijnen en komt uit de buurt van Eindhoven. Geen „echte Hollandse” dus, naar objectieve maatstaven, maar voor een Maastrichtenaar zeker wel: ze spreekt vrijwel accentloos Algemeen Nederlands en haar hele voorkomen heeft iets bovenmoedijks. „Je hebt Limburgers en Limburgers,” zegt ze. „Er is een groep die echt thuis woont; dat zijn de mensen die zich van de rest van het studentenleven distancieren. Ze zijn ook anders: wat trager. Of dat nu door hun accent komt of hun manier van doen... Kijk, ik ben nogal begaan met het onderwijssysteem hier en dan stoort het me dat veel mensen uit de buurt in Maastricht gaan studeren omdat het lekker dichtbij is en niet zozeer omdat ze erachter staan wat hier gebeurt. Zo vind ik een onderwijsgroep een prima manier om iets te leren, mits ze goed werken, dus iedereen z'n steentje bijdraagt. Maar wat zie je? er zijn altijd mensen bij die nooit hun mond opendoen en waarvan het vermoeden rijst dat ze thuis stiekem toch veel doen. En dat zijn nu net die Limburgers die je nergens anders ziet, die alleen tussen negen en vijf op de universiteit rondlopen.

Dat is geen zuiver toeval, denk ik. Daar zit een zekere mentaliteit achter. In zo'n onderwijsgroep evalueer je en dan vraag je bijvoorbeeld aan zo iemand: „Waarom zei je niet zoveel?” „Ik zeg nooit zo-

Voor een Maastrichtenaar of een Kerkradenaar is iedere Nederlander die niet uit Limburg komt een „Hollender”. Een Amsterdammer is een Hollender, maar een Leeuwarder ook en hetzelfde geldt zelfs voor een Eindhovenaar. Een Hollender is zuinig, ongeneerd en allesbehalve gastvrij; hij spreekt geaffecteerd en denkt dat de hele wereld van hem is. Sinds de RL is opgericht strijkt er elk jaar een vers contingent niet-Limburgers in Maastricht neer. Op het ogenblik vormen zij ongeveer 30 procent van de hele RL-studentenpopulatie. Worden zij door de autochtone studenten als „echte Hollenders” beschouwd?

„Limbo” is, in tegenstelling tot Hollender, een betrekkelijk nieuw scheldwoord. Het wordt door de oudere bewoners van de Amsterdamse Staatsliedenbuurt gebruikt om de uit het Zuiden afkomstige - en vaak militante - krakers mee aan te duiden. Maar ook onder RL-studenten wordt deze benaming geregeld gehoord. Hier is een Limbo echter de brave student die nog bij pap en mam woont, die om negen uur 's morgens op het studielandschap arriveert en om vijf uur 's middags weer op zijn fiets of trein springt en zich nergens meer mee bemoeit. Deze thuiswoners vormen een kwart van alle studenten.

Hollenders en Limbo's. Ze haten elkaar niet, maar: „er is toch een mentaliteitsverschil”. Observant tekende het verhaal op van drie studenten: een Hollandse, een Maastrichtse en een Eijdsenaar.

veel,” hoor je dan, of: „Zo ben ik nu eenmaal.” Toch is het de bedoeling dat je van elkaar leert, dus die mensen heb je ook nodig.”

Sigriet is in haar vrije tijd voorzitter van de FISEM, een uitwisselingsorganisatie voor medische studenten, ze roeit en is bezig met een cabarettroepje („Wat daarvan komen gaat, weet ik nog niet”). Ze vindt dat de thuiswonende Limburgers zich ook actiever in het studentenleven moeten opstellen. „Maastricht is nog

geen echte studentenstad. Dat is zich nog aan het ontwikkelen. Het is wel gezellig, maar na twee uur valt het stil. En het culturele leven... als een film al tien weken in het land draait, komt die ook nog een keer naar Maastricht. Dus als we er iets van willen maken, moeten ook die Limburgers zich openstellen en lekker gaan meedoen aan allerlei activiteiten. Maar tot nu toe hebben ze hun plaats nog niet gevonden, hier. Ze kunnen niet kiezen tussen mensen van de universi-

Elke dag met de trein naar „de pap en de mam” of het boeiende bestaan van een kamerbewoner?

teit en hun oude vrienden. Ze blijven vaker bij die vrienden zitten. Dat is natuurlijk de makkelijkste weg.”

Raphaëla Herben woont bij haar ouders in Daalhof, een van de nieuwere buitenwijken van Maastricht. Ze is pas begonnen met haar studie rechten. 's Avonds gaat ze af en toe naar studentenvereniging Tragos op de Boschstraat („waar vroeger de Elvis Presleybar was”). De vaste klanten zijn allemaal kamerbewo-

ners, volgens Raphaëla. „Maar als er een feest is, waar iedereen mag komen, dan zie je dat die mensen van buiten ook eens komen kijken. Alleen, als het juist gezellig wordt, zeggen zij: „Ik moet gaan, want de laatste bus gaat om half twaalf.” Ik ken studenten, die moeten een uur fietsen voordat ze op de Nieuwenhof zijn, die komen uit Klimmen of zo'n boerendorp. Waarom ze bij hun ouders blijven wonen? Ik denk omdat ze daar hun contacten hebben, en ook om financiële redenen.

Strangers in the night

Ruim vijf maanden zijn de eerste 85 avondstudenten nu met hun studie bezig. Hoe is het om naast een baan nog 20 uur met het recht bezig te zijn? Een sfeerverslag.

Maandagavond, Nieuwenhof. Weinig fietsen, veel auto's voor de deur. Om half zeven zijn de eerste onderwijsgroepen begonnen. Volgens mijn berekening zouden deze groepen om ongeveer half acht moeten pauzeren. En inderdaad, even na half acht komt de eerste groep naar beneden, „trekt” een kop koffie en is gelijk weer weg. De tweede groep blijft even hangen.

In de Nieuwenhof gaat 's maandags het licht pas na half elf uit.

„Leuk dat er ook eens aandacht aan ons besteed wordt.”

Wat opvalt is het enthousiasme van de avondstudenten. Voor de studie, maar zeker ook voor het systeem. De meesten zijn zeer fanatiek en gemotiveerd en vinden het prettig dat het systeem zoveel ruimte laat om met elkaar over de bestudeerde stof van gedachten te wisselen. „De discussie naar aanleiding van de taken is inderdaad zeer levendig”, beaamt Sacha Préchal, in dit blok als tutor van twee groepen optredend, „en er wordt in het algemeen goed gerapporteerd.” Verder vindt zij dat er in haar groepen veel interactie

is en er een eensgezinde stemming heerst. „Het is kortom plezierig om 's avonds les te geven”, aldus Sacha Préchal.

De vergelijking Open Universiteit - avondopleiding valt onverdeeld positief uit in het voordeel van de avondopleiding. Men vindt de Open Universiteit een brievenbusopleiding, waar het zojuist genoemde contact met medestudenten geheel ontbreekt. Verder vraagt het veel discipline om, naast een baan, nog te studeren. Het is dan wel goed als er enige dwang wordt uitgeoefend. Die dwang ontbreekt bij de Open Universiteit.

De avondstudenten zijn gemiddeld ouder dan de dagstudenten - de gemiddelde leeftijd is ± 35 jaar - ongeveer 2/3 van het mannelijk geslacht en velen hebben een volledige baan. Van hen zijn er verscheidene ook overdag op deelgebieden met het recht bezig, bijvoorbeeld als werknemer op het arbeidsbureau, bij een woningbouwvereniging of als personeelsfunctionaris. Diegenen, die dat niet zijn, voelen dat als een achterstand, als een verschil in niveau. Dit verschil in niveau zou met name tot uiting komen bij de voortgangstoetsen. Gerard Mols, hoofd van de werkgroep avondopleiding, relateert deze „meer-kennis” sterk. „Het is vaak kennis op onderdelen, op een beperkt gebied en erg praktisch gericht. Je kunt er zeker voordeel mee doen, maar dan moet je wel cons-

ciëntieus door blijven studeren. Iemand die deze voorkennis niet mist weet vanaf het begin dat hij de studie niet kan laten sloffen.”

Hoe zwaar is het, de combinatie van baan en studie? Zwaar, beaamt iedereen. De meesten werken 40 uur, slechts een enkeling krijgt studietoelagen. „Ik zie het maar als een uit de hand gelopen hobby, die erg veel tijd vraagt, anders houd ik het niet vol”, vertrouwt iemand toe en een ander zegt: „Bijvoorbeeld bij de bloktoets, ik had die dag drie zware vergaderingen en 's avonds bloktoets. Die heb ik dus niet goed gemaakt, hoewel ik de stof goed beheerste”. En: „Vooral als je van half negen tot half elf onderwijs hebt maak je lange dagen. Ik ben vanmorgen om half acht van huis gegaan en ik ben vanavond pas om kwart voor twaalf thuis. Dat is zwaar ja.” De meeste mannen vinden echter dat het met een goede tijdsplanning wel te doen is. Veel vrouwen geven daarentegen toe dat een en ander toch wel moeilijk te combineren is. Zij voelen zich dikwijls schuldig ten opzichte van hun huisgenoten. Het aantal afvallers is echter niet zo hoog: per 1-1-'85 waren dat er officieel zeven, nog geen 10%.

Natuurlijk hebben ook avondstudenten klachten over de opleiding. Belangrijkste kritiekpunt is, dat men vindt dat er te weinig rekening wordt gehouden met het specifieke karakter van de avondstudie. „Je

kunt niet zomaar de dagopleiding in tweeën delen met als resultaat een avondopleiding. Dan ga je voorbij aan de problemen waar je mee te maken hebt als je gezin, baan en studie met elkaar moet combineren”. Ook hikt men nogal aan tegen de opkomstplicht bij het practicum („Wij zijn geen kleine kinderen meer”). Veel voorzieningen zijn gericht op de dagstudent, zoals de openingstijden van bureau onderwijs, de sprekkuren van inhoudsdeskundigen en de aktualiteitencolleges, hoewel, de colleges worden voortaan op bandjes opgenomen. Gerald Mols is het maar ten dele eens met de kritiek van de avondstudenten. „Om te beginnen duurt de opleiding geen acht, maar zeven jaar. En geen enkele avondstudent is mij komen vragen waar dat ene jaar blijft”, aldus Mols. Ook wordt de examenregeling aangepast aan de avondstudenten. Zij kunnen in de zomer al herkansingen maken; dit om te voorkomen dat mensen na twee jaar hun propedeuse niet halen en stoppen met de opleiding. Je kunt echter niet teveel uitzonderingen maken vindt Mols. „De onderwijsvorm mag niet aangetast worden en met betrekking tot de inhoud kunnen er geen concessies gedaan worden. Het is per slot een universitaire opleiding”. Dat er in de toekomst nog wel het een en ander zal veranderen sluit hij niet uit. „Ook wij moeten nog leren.”

Malva Driessen

Basisartsen blijven geloven in basisfilosofie

Geloof, Hoop en Liefde

Hoogleraren houden inaugurale en zelfs exaugurale redes. Ook studenten willen nog wel eens een woordje spreken. In de eerste helft van het huidige academisch jaar heeft een aantal medische studenten ter gelegenheid van zijn afstuderen soms opmerkelijke redevoeringen gehouden. De inhoud varieerde van een min of meer wijsgerige beschouwing van het geneeskundig handelen, via een presentatie van persoonlijke ervaringen in de gezondheidszorg, tot verhalen over de waarden van het Maastrichtse systeem en de sluitende gevaren tot afbrokkeling daarvan. Eén ding hadden alle nu afgestudeerde studenten gemeen: positieve, opbouwende kritiek, waarbij nergens het cynisme bleek dat afgestudeerde medische studenten volgens een veelheid van wetenschappelijke studies gedurende hun opleiding zou hebben verworven.

Ger Wackers, afgestudeerd op 7 december 1984, benadrukte in zijn rede de waarde van de holistische benadering door de gezondheidszorg van de mens: de mens, meende hij, kan niet eenvoudigweg opgedeeld worden in organen of orgaan-systemen, maar moet worden gezien als één geheel. En niet één geheel van slechts lichaam, maar als eenheid van lichaam en geest. En hoewel Wackers de medische technologie niet afwijst, vindt hij haar ontoereikend en onvolledig. Weliswaar heeft de natuurwetenschappelijke benaderingswijze de kennis over het functioneren van het lichaam enorm doen toenemen, maar dit lijkt niet voldoende; de samenleving als geheel schrijft Wackers een zekere ziekmakende invloed toe, en daarop moet naar zijn mening ook als zodanig gereageerd worden. Niet alleen de patiënt is het „slachtoffer” van de maatschappij en de huidige conservatieve gezondheidszorg, maar ook de arts zelf. Artsen hebben zichzelf als mens en hun sociale netwerken zwaar verwaarloosd. Wackers: „De meest extreme vorm die ik gezien heb bestond uit een situatie waarin de persoonlijkheid van de assistent in de eerste jaren van zijn opleiding tot de grond toe werd afgebroken, om vervolgens in de laatste jaren volgens het door de opleiders gewenste model weer opgebouwd te worden. Het zal inmiddels duidelijk zijn dat ik voor een dergelijke baan pas.”

Mensbeeld

Wackers vindt dat niet alleen verandering moet komen in structuur en financiering van het medisch onderwijs, onderzoek en gezondheidszorg, maar dat het mensbeeld dat aan de geneeskunde ten grondslag ligt fundamenteel moet veranderen. Die kans deed zich voor bij het opstarten van de medische faculteit. Er was de mogelijkheid om samen met nieuwe onderwijsvormen ook de wijsgerig-theoretische grondslagen van de geneeskunde te vernieuwen, om een werkelijk nieuwe basisfilosofie te ontwikkelen. Dat is jammergenoeg niet gebeurd. Toch is Wackers zeker niet pessimistisch over de toekomst. Hij ziet het als één van zijn belangrijkste opdrachten om een vernieuwende menswaardiger gezondheidszorg te mogen helpen opbouwen. Hij zal dan ook niet met zijn armen over elkaar gaan zitten als er geen geschikte baan in de directe patiëntenzorg te vinden is. Naar zijn mening zijn er voldoende aanknopingspunten. Ook Resie Moonen, afgestudeerd op 21 september, is het gebrek aan menselijkheid in de gezondheidszorg opgevallen, met name tijdens het praktisch onderwijs. Uitzondering hierop waren de huisartsensta-

ge en de geestelijke gezondheidsstage. Aan de hand van persoonlijke ervaringen beschrijft Moonen de studie die achter haar ligt, en komt langs die weg tot een vergelijkbare conclusie als Wackers. In de opleiding zou het voorbeeld van de bewogen, ervaren arts aanwezig moeten zijn, iemand die je begeleiding in je eigen handelen geeft: „Een voorbeeld van een mens die waarnaemt zonder te oordelen en ervan uitgaat dat een mens in zijn individualiteit een individuele behandeling behoeft. Een mens die het uitermate belangrijk vindt de leerling tot een evenwaardig collega op te leiden.” Ook Moonen blijft optimistisch. Als studenten, zegt hij, zijn we met onze zelfwerkzaamheid natuurlijk niet stil blijven staan. Als er werkelijk vragen en problemen optraden wist ieder toch wel de weg naar iemand die een oplossing kon bieden, en dankzij alle belevenissen die men zo in het leven mee mag maken doe je een stuk mensenkennis en levenswijsheid op.

Basisfilosofie en emmers
Irene Soeters, gerenommeerd kritische studente en in de laatste fase van haar studie fanatiek lid van de Universiteitsraad, deed in haar afstudeerspraak geen afbreuk aan

haar reputatie. Zij sprak, zoals ze het zelf stelde „Woorden van waardering en kritiek. Waardering voor de basiofilosofie, het onderwijssysteem, de matrixorganisatie en met name voor de mensen die zich daar enorm voor ingezet hebben en nog inzetten. En kritiek op, maar ook bezorgheid voor de tendenzen en ontwikkelingen waardoor zoveel waardevoels steeds meer dreigt af te brokkelen.” Vernieuwing is noodzakelijk, zegt Soeters. Zij, en vele anderen, vochten gedurende de studie voor de vernieuwende Maastrichtse principes; de basisfilosofie. Ze vindt het echter tekenend dat dat woord niet meer uitgesproken kan worden zonder dat mensen dat belachelijk vinden. Je zou verwachten – en Soeters hoopt dat eigenlijk nog steeds – dat de uitvoering van de basisfilosofie kritisch geëvalueerd en bijgesteld zou worden: „Maar niks hoor!” de ideeën uit de basisfilosofie brokkelen steeds verder af. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat er een machtsstrijd geleverd is tussen de faculteit en de gevestigde orde, die zich inmiddels heeft verplaatst naar binnen de faculteit zelf. Daarbij is Soeters, waarschijnlijk terecht, bang dat de conservatieve krachten aan de win-

(Vervolg op pagina 11)

ziet het ook soms in de onderwijsgroepen. Al moet ik erbij zeggen, dat er ook Hollanders zijn die niks zeggen, evengoed als er Limburgers zijn die wel veel zeggen. Ik heb er geen probleem mee. Er is natuurlijk wel een taalprobleem. Als ik naar mezelfs luister wanneer ik Hollands spreek, nou, dat is abominabel slecht! (lacht). Daar worden grapjes over gemaakt en dat kwetst dan toch. Het enige wat je kunt doen, is je omdraaien. Iets terugzeggen kan niet, dat lukt me dan niet. Het is geen haat van ze, maar je klapt wel dicht voor een tijdje. Limbo? Nee, dat heeft nog nooit iemand tegen me gezegd. Maar dat kan ook komen doordat ik nauwelijks met Hollanders optrek.”

Sigriet van Hoof gebruikt het woord Limbo nooit. „Het is een afschuwelijk woord. Maar het wordt wel vaak gebruikt. Er klinkt ook een superieure houding van de Hollanders in door, ja. Maar het is niet zo dat ik Limburgers in de culturele verdrukking zou duwen. Integendeel, ik pas me al aardig aan. Ik leer het dialect een beetje verstaan. De mensen zijn hier veel rustiger, langzamer en door daarin mee te gaan, als was het maar in de supermarkt, pas ik me aan. Soms is dat prettig, dat langzame tempo. Je denkt: „Waarom zou ik me druk maken?” Soms erger je je eraan. Maastricht is een groot dorp. Vergeleken met andere universiteitssteden springt het eruit. Het is ook een mooi dorp. De mensen zijn aardig, vriendelijk. Maar op zijn tijd kunnen ze heel chauvinistisch zijn, argwanend tegenover mensen uit de rest van het land. Die scheve ogen zie ik ook wel eens. Maar op zich leek het me een minder vijandige stad om in te wonen dan Utrecht of Amsterdam. Een lief, groot dorp.”

Jo Haenen over de aanpassingsproblemen van de Hollanders: „Ze schijnen het wel moeilijk te vinden om zich bij de Limburgers aan te passen. Vooral in de Maastrichtse cafés komen ze er moeilijk tussen. Maar volgens mij ligt zo iets helemaal aan jezelf, hoe je reageert op alles. Geaccepteerd worden is voor iedereen moeilijk. Maar tot nu toe is er een scheiding tussen Limburgse en Hollandse studenten. Niet in de onderwijsgroepen, maar wel daarbuiten, in de vrije tijd. Wij hebben al iets, – ik heb de harmonie en de handboogschietvereniging; zij moeten nog alles opbouwen.”
Raphaëla Herben heeft geen hekel aan Hollanders. „Soms ben ik jaloezers op ze, omdat ze iemand zo maar eventjes kunnen neerzetten. Zo van: hup! – en dan weet die Limburger niks meer te zeggen. Ook als ze tegen mij zo bezig zijn, ben ik overrompeld. Maar er zijn ook Maastrichtenaars die er wat van kunnen. En langzamerhand leer je ook terugpakken. Je gaat sneller denken: „Wacht eens even, mannetje! Dat laat ik niet op me zitten!” Op den duur pik je het niet meer als een Hollander je zit af te blaffen. Je gaat je daar in oefenen. Al is het maar op je pa of ma. Zitten we bijvoorbeeld op Tragos naar de tv te kijken, hoor je die Hollanders schreeuwen: „Hé, zet Nederland twee op!” en de ander: „Niks, godver, Nederland één!” Nou, dan kom je thuis en dan zeg je al gauw: „Goh mam, zet eens een andere zender op.” Dan zegt zij: „Nou, jij ben ook astringer geworden!”

Ad van Itersson

omdat ze het thuis goed hebben. Ik heb het goed thuis. Ik heb een fijne kamer en kan doen en laten wat ik wil. Van de andere kant, als ik op Tragos zou wonen, zou ik wel meer kunnen studeren. Want je weet hoe het gaat: er komt visite, je tante komt langs en je gaat beneden gezellig erbij zitten.”

Raphaëla heeft wel overwogen om in Holland te gaan studeren. Ze is in Utrecht gaan kijken, maar vond het zo'n rotzooi en chaos en dan al die Hollanders...” Ze is blij dat ze in Maastricht is gebleven; het is hier rustig en ze kent de weg. Maar Hollanders zijn er ook hier. „Ze voeren de boventoon, jawel. Als je op Tragos komt, ben je al verplicht om Nederlands te spreken. Want ik zit wel eens met iemand die ik nog van school ken lekker Maastrichts te lullen, zeg maar, en dan hoor je meten: „Nederlands, alsjeblieft; we verstaan het niet!” of ze schreeuwen: „Limbo! Limbo!” belachelijk.

Maar ik ga gewoon verder. Tegen een Maastrichtenaar kan ik nu helemaal geen Nederlands praten. Het is iets anders als er een Hollander bij komt staan; dan wil ik wel overschakelen. Als zij het maar niet doen, want dat hoor je ook wel eens: dat ze Maastrichtse woordjes erdoor willen gebruiken. Verschrikkelijk. Die Hollanders, heb ik het zwaar mee, hebben allemaal een grote mond. Die zijn nergens verlegen voor. Ze zeggen het je recht in je gezicht. Die zeggen soms: „Ga weg, ik heb nu geen zin om je te zien.” Dat is niet altijd leuk. Ze voelen zich ook een beetje méér, volgens mij. Maar eentje van ons, een Maastrichtenaar, heeft iets liefs in zich. Die bedoelt het altijd goed met de mensen; die kan niet vervelend tegen ze zijn.

Jo Haenen, derdejaars medicijnen, komt uit Eijsden. Hij speelt klarinet bij de Koninklijke Harmonie Sainte Cécile („een van de topharmonieën van het land”) en doet aan handboogschieten. Deze bezigheden slurpen zijn vrije tijd op. Aan participatie in het Maastrichtse studentenleven komt hij niet toe. Als hij al 's avonds in Maastricht is, dan is het om met een zevental Eijsdense vrienden een kroegentocht te houden. Studentencafés als De Perroet liggen niet op de route. Hij gelooft ook niet dat het Maastrichtse studentenleven veel voorstelt. „De mensen die naar KOKO-feesten en zo gaan, vormen een aparte groep. Ook overdag. Ik merk dat ik meer omga met mensen die ook thuis wonen en niet met de mensen van boven de rivieren. Hoe komt dat? Tja, het is toch een andere mentaliteit. Hollanders hebben een andere kijk op het leven. Hier in Zuid-Limburg is het meer dorpelijk. Wij hebben bijvoorbeeld niet in die sterke mate een interesse in zaken als kernwapens. Dat enthousiaste demonstreren, wat die Hollanders zo sterk hebben, is bij ons veel minder. Wij zijn meer geïnteresseerd in het verenigingsleven, want als je lid bent van een vereniging, blijf je dat vaak je hele leven lang. Het is niet zo dat ik hun interesse in zaken als kernwapens overdreven vind, maar ze hebben soms iets van: „we zijn ertegen klaar!” Ik vind dat Limburgers voorzichtiger zijn met het doen van uitspraken. De Hollanders zijn vaak zó zelfverzekerd, ze doen of alleen zij de waarheid kennen. Je

Bureau Onderwijs FdG

**Aan: Medewerkers
Fakulteit der Geneeskunde
Betreft: Open inschrijving vakatures
Rollen en Functies Onderwijs
Geneeskunde**

Binnen het hoofdproject Curriculum ontstaat met ingang van het komende studiejaar een aantal vakatures voor de rollen **blokcoördinator** en **blokplanningsgroep**. Tevens ontstaat er een vakature in het deelproject **keuze-onderwijs**.

Daarnaast ontstaat binnen het hoofdproject Curriculum-ondersteuning een tweetal vakatures in het deelproject Evaluatie van Studieresultaten en wel in de voortgangstoetsbeoordelingscommissie (VBC) en de vaardigheidstoetsbeoordelingscommissie (VABC).

Ten slotte zullen, in tegenstelling tot de voorgaande jaren, ook de **begeleiders** via een open inschrijving worden geworven. De wervingsbrief voor deze vakatures (BO 85-12.001) is deze week naar alle capaciteitsgroepen FdG gezonden. Sollicitaties dienen, gemotiveerd, op het aan de wervingsbrief gehechte formulier te worden vermeld. Het formulier wordt door de voorzitter van de capaciteitsgroep geakkordeerd. De inzendingstermijn sluit op 10 maart 1985.

Overige rollen en functies: De werving van tutoren, observatoren en nabesprekers zal op korte termijn worden gestart.

**Aan: Alle studenten
Fakulteit der Geneeskunde
Betreft: Verkoop
kriterialijsten 1983/1984**

Bij Bureau Boekenverkoop in het Hoofdgebouw zijn de zgn. kriterialijstenboekjes te koop, zoals die gebruikt zijn bij de **Vaardigheidstoetsen** in het studiejaar 1983/1984. Deze lijsten zijn gebundeld per curriculumjaar.

Nederlands Recht

Lezingen
In het kader van **blok 1.3** worden de volgende lezingen gehouden: 13 februari, 15.30 uur aula/collegezaal „Samenspanning” door G. Mols; 14 februari, 15.00 uur aula/collegezaal „Algemene voorwaarden exoneratieclausules en consumentenbescherming” door G. Rijken.

Blokboeken

De blokboeken eerste, tweede en derde

jaar (alleen Internationale Samenwerking) kunnen met ingang van heden worden afgehaald tijdens balie-uren.

Blok I.4
Blok I.4 loopt van 4.03-19.3 en van 15.4 tot 26.4. Het blok wordt voor ¾ deel door tutoren begeleid. De inhoudsdeskundigen zijn: C. Adriaansens, G. Rijken (Privaatrecht); M. Heldeweg (Staats- en Bestuursrecht); T. v. Boven (Publiekrecht); P. Frielinck en J. Balke-ma (Strafrecht). De blokcoördinator is A. Bolt.

Het opstel dient voor of op 4 maart ingeleverd te worden. Op 4 maart is de balie hiertoe open van 10.15-11.15 uur en van 13.30-14.30 uur. Kontaktpersonenoverleg donderdag 21 maart, 15.15 uur.

Blok II.4
Blok II.4 loopt van 25.02-05.04. Blokcoördinator is A. Geers. Het blok wordt voor de helft door tutoren begeleid. De inhoudsdeskundigen zijn: W. Beurskens (Privaatrecht); A. Geers en L. Brünott (Staats- en Bestuursrecht); S. Préchal (Publiekrecht).

De datum van het contactpersonenoverleg wordt nog bekend gemaakt.

Toetsen
Dit jaar zullen de volgende toetsen nog afgenomen worden:
VT - II donderdag 14 maart ochtend (óók voor avondstudenten); VT - III woensdag 5 juni ochtend.
Eerstejaarsblokttoetsen dagopleiding: 1.3/1.4 1 mei ochtend, 1.5 7 juni middag; avondopleiding 1.2 1 mei avond. Tweedejaarsblokttoetsen: 2.3/2.4 10 april ochtend, 2.5 7 juni middag.

Derde jaar (wordt per keuzeblok bekend gemaakt).
In de week van 24 tot 28 juni zal de examencommissie beslissen wie geslaagd is, wie gezakt is en wie een herkansing krijgt. In die week worden deze beslissingen en de onderwerpen voor herkansingswerkstukken bekend gemaakt.
De herkansingsblokttoetsen (1e en 2e jaar, dag- en avondopleiding) vinden plaats op donderdag 15 augustus van 9.00-12.00 uur. De herkansingswerkstukken moeten ingeleverd worden op vrijdag 16 augustus tussen 9.00 en 11.00 uur bij de balie van het buro onderwijs. Op 28 of 29 augustus zal zo mogelijk beslist en bekend gemaakt worden wie op basis van herkansingen alsnog geslaagd of gezakt is.

De herkansingsregelingen voor 1e- en 2e-jaars studenten in de dagopleiding spreken voor zichzelf (zie artikel 16 lid 3 van de Regels en Richtlijnen).
De herkansingsregelingen voor de avondstudenten en de derdejaars studenten worden momenteel uitgewerkt en over enkele weken bekend gemaakt.

Opstelltitels avondstudenten:
1. (Publiekrecht)
De betekenis van een constitutie
Bespreek de betekenis van het verschijnsel „constitutie” (geschreven en ongeschreven).

2. (Publiekrecht)
De duur van een kabinetsformaties
Kabinetsformaties plegen in Nederland een aanzienlijke tijd in beslag te nemen. Dat leidt vaak tot ergernis en heeft aanleiding gegeven tot een aantal voorstellen die met name poogden de **duur** van de formatie te verkorten. Bespreek (een aantal van) deze voorstellen.

3. (Publiekrecht)
De rol van de Raad van State bij wetgeving

4. (Publiekrecht)
Behoorlijke wetgeving
Zijn er beginselen van behoorlijke wetgeving waaraan wetten in formele zin moeten voldoen? Hierbij kan onder meer gebruik worden gemaakt van de volgende op het studielandschap aanwezige literatuur:
- J.J. Oostenbrink, *Algemene Beginselen van Behoorlijke Wetgeving* (oratie),
- *Kracht van wet* (feestbundel voor Van Eykern) pag. 63-74 (auteur: van Angeren),
- *Regel en Praktijk* (feestbundel voor Van Wijnbergen) pag. 63-75 (auteur: Kortmann),
- I.C. van der Vlies, *Het wetsbegrip en beginselen van behoorlijke regelgeving* pag. 188-219.

5. (Publiekrecht)
Regelgeving door de Europese Economische Gemeenschap en de invloed van de burgers daarop.
Hoe komen de regels van de Europese Economische Gemeenschap tot stand, en op welke wijze kunnen de burgers van de lidstaten daar invloed op uitoefenen? Zijn de beïnvloedingsmogelijkheden voldoende?

6. (Publiekrecht)
De gemeente en de vrijheid van meningsuiting.
Bespreek de mogelijkheden om in gemeentelijke verordeningen de vrijheid van meningsuiting te beperken.

Economie

Actualiteitscollege
Maandag 25 februari, 15.30 uur
Door: prof. dr. P.R. Odell.
Plaats: kapel Nieuwenhof.
Onderwerp: Oliemarkt.

Scriptiereglement
Voor iedere student ligt er een scriptiereglement gereed bij de onderwijsbalie (bij k. 3058).

Verhuizen
Indien je gaat verhuizen, of je bent verhuisd en je hebt dit nog niet doorgegeven, gelieve dit zo spoedig mogelijk door te geven aan Bureau Onderwijs (k. 3058) én aan Studentenzaken (k. 014, Hoofdgebouw).

Algemeen

Catharina Pijlsstichting opgericht

De Algemene Faculteit van de Rijksuniversiteit Limburg zal in de gelegenheid worden gesteld prijzen toe te kennen aan alsmede steun te verlenen ten behoeve van studies en werkzaamheden op het gebied van de gezondheidswetenschappen. Onlangs is daartoe opgericht de Stichting Catharina Pijls die zich ten doel stelt het bevorderen van de gezondheidswetenschappen in de ruimste zin. Deze stichting is voornemens daartoe, zo mogelijk eens in de twee jaar, de Catharina Pijlsprijs toe te kennen aan een of meer jonge onderzoekers die door een proefschrift of andere publicaties een substantiële bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van de gezondheidswetenschappen. De prijs bedraagt maximaal f 20.000,-. Hij zal waarschijnlijk voor het eerst worden uitgereikt in 1986.

Daarnaast kunnen toelagen worden verstrekt voor studiereizen van studenten of medewerkers gezondheidswetenschappen en kan worden bijgedragen in de kosten van publicaties van wetenschappelijke verhandelingen op dit vakgebied.

Voorzitter van het stichtingsbestuur is dr. J.G.H. Tans, oud-voorzitter van het College van Bestuur van de RL. In de commissie die over het toekennen van prijzen en toelagen beslist hebben naast hoogleraren van de RL ook externe deskundigen zitting.

PHO-cursus „Besluitvorming en besliskunde”

Organisator: Post Hoger Onderwijs Gezondheidswetenschappen, Rijksuniversiteit Limburg, 18 en 19 april 1985 in Holiday Inn te Eindhoven. Kosten: f 750,- inclusief inschrijfgeld, cursusmateriaal, lunches en diner tijdens de cursus. De cursus is bestemd voor personen in de gezondheidszorg, die direct betrokken zijn bij gecompliceerde besluitvormingssituaties als directieel of stafme-

dewerker; betrokken zijn als dienstafdelingshoofd bij de voorbereiding ondersteuning van besluitvormingsprocedures; geïnteresseerd zijn in actuele ontwikkelingen op onderhavig terrein. Docenten: prof. dr. F. Rutten, Capaciteitsgroep Economie van de gezondheidszorg RL; Ir. drs. W.J. Vrakking, organisatie-adviseur, Organisatieadviesgroep Nederland, Amsterdam; Rietman, voormalig directeur Kepner-Tregoe bv, Nederland.

Cursusleiding: Mw. dr. I. Mur-Veemstra, Capaciteitsgroep Beleidswetenschappen RL. Inschrijving: Aan de cursus kunnen maximaal 30 personen deelnemen. Inschrijving geschiedt in volgorde van aanmelding bij: Secretariaat Post Hoger Onderwijs Gezondheidswetenschappen, Rijksuniversiteit Limburg, Postbus 616, 6200 MD Maastricht, tel. 043-888237. Informatie: Voor inhoudelijke informatie over de cursus kunt u terecht bij Mw. drs. F. Hein, coördinator Post Hoger Onderwijs Rijksuniversiteit Limburg, Postbus 616, 6200 MD Maastricht, tel. 043-888234, b.g.g. 888237.

Afscheidscollege prof. L. Groot

Vrijdag, 1 maart 1985, om 15.00 uur Aula universiteit, afscheidscollege van prof. dr. L.M.J. Groot, hoogleraar Economie van de gezondheidszorg. Titel: Budgettering: een keerpunt.

Toelagen vanuit Pijlsstichting mogelijk

De Catharina Pijlsstichting kan toelagen verlenen voor studiereizen aan studenten die zijn ingeschreven in de studierichting gezondheidswetenschappen en aan medewerkers die ten behoeve van deze studierichting werkzaam zijn. De stichting kan ook andere activiteiten financieel ondersteunen bijv. door het leveren van een bijdrage in de kosten van publicatie van wetenschappelijke verhandelingen. Als regel zal de toelage ten hoogste f 4.000,- bedragen. Aanvragen voor financiële ondersteuning kunnen tot 1 april as. worden ingediend bij de secretaris van de Algemene Faculteit.

PAN-festival

In 1985 wordt het PAN-festival weer gehouden. Dit festival is ontstaan uit een concours voor studentenmuziekgezelschappen, maar is inmiddels uitgegroeid

SERVAAS

BOEKHANDEL
VRIJTHOF 29
6211 LE MAASTRICHT
TEL. 043-50054/18704

DE 4-FACULTEITEN-BOEKHANDEL VAN LIMBURG, VOOR RIJP EN GROEN IN DE WETENSCHAPPEN. EEN BOEIENDE BOEKHANDEL IN EEN GROEIENDE UNIVERSITEITSSTAD: WIJ „BLOKKEN” MET ELK BLOK MEE.

tot een meerdaags projectfestival wat drie dagen duurt. Er kan worden ingeschreven voor de volgende projecten: flamencogitaar, close harmony, volksmuziek, show en tapdansen, directie, muziekspektakel, voor, compositie, computermuziek, Eisler Weill & Brecht, kaffee-kantate, kinder muziektheater, jazz-improvisatie, hofdansen, slagwerk. Daarnaast zijn er nevenprojecten georganiseerd waarin de deelnemers gedurende één dagdeel eens kennis kunnen maken met muziek- en dansvormen als muziektherapie, electric boogie, balkanzang enz. Verder is er natuurlijk ruimte voor spontane activiteiten als samenspel en concertbezoek (NESKO). Het festival vindt plaats in Groningen op 11, 12 en 13 april 1985. De kosten voor de deelnemers bedragen f 75,-. Dit is inclusief maaltijden en overnachting bij Groningse deelnemers. Reiskosten komen bij gezamenlijk reizen op maximaal f 35,-. De inschrijvingstermijn sluit 15 februari 1985. Voor het aanvragen van meer informatie en inschrijvingsformulieren kunt u terecht bij de plaatselijke PAN-vertegenwoordiger(st): Annelies Simons, tel. 03-621802 ('s avonds) of 8885124/512 (overdag).

Personele Zaken

Financiële arbeidsvoorwaarden overheidspersoneel 1985

Per 1 januari 1985:
A. Salarissen
 De bruto salarissen blijven in de periode van 1 januari tot 1 april 1985 vastgesteld op het huidige niveau.
B. Inhouding
 De aanpassing van de inhoudingspercentages aan de werknemerspremies sociale zekerheid wordt tot 1 april 1985 opgeschort.
Per 1 april 1985:
A. Salarissen
 De betaling door de overheid van de door het overheidspersoneel over het ambtelijk inkomen verschuldigde premie AOW/AWW wordt per 1 april 1985 beëindigd. Dit wil zeggen dat alle medewerkers vanaf deze datum genoemde premie zelf dienen te betalen. In samenhang hiermede worden de salarissen verhoogd met 10%, met inachtneming van een maximum van f 489,92 per maand. De inhouding 1982 zal in verband hiermede worden aangepast. De exacte percentages zijn op dit moment nog niet bekend. De franchise (vrijgesteld bedrag) voor de berekening van het pensioenbijdrageverhaal wordt verhoogd van f 1537,- tot f 2516,- per maand. Het minimum-pensioenbijdrageverhaal wordt gesteld op 1% (thans 2%).
B. Bezoldiging tijdens ziekte
 De aanspraak op doorbetaling van bezoldiging tijdens arbeidsongeschiktheid wegens ziekte zal voorshands worden verminderd met 5%. In het eerste kwartaal 1985 zullen de ontwikkelingen ter zake in het particuliere bedrijfsleven worden afgewacht, waarna de regeling l.a.v. het overheidspersoneel daaraan zo nodig met terugwerkende kracht - zal worden aangepast.
C. Pensioenen
 Het effect van de salaris aanpassing per 1 april 1985 is als volgt:
 - De salarisverhoging zal volledig in de pensioenopbouw over diensttijd na dat tijdstip doorwerken.

- Het AOW/AWW-pensioen zal volledig opgaan in het bedrag van het ambtelijk pensioen. E.e.a. zal nog nader worden uitgewerkt.

Voorname maatregel heeft uitsluitend betrekking op diensttijd doorgebracht na 1 april 1985.

Per 1 augustus 1985: Arbeidsduurverkortung

Met ingang van bovenvermelde datum zal voor de periode tot 1 januari 1987 een verdere arbeidsduurverkortung voor het overheidspersoneel plaatsvinden, waarbij de arbeidsduur per week gemiddeld op 38 uur kan uitkomen. In verband met deze arbeidsduurverkortung komen de converteerbare verlofdagen te vervallen. Een en ander heeft tot gevolg, dat de bestaande 5 converteerbare verlofdagen voor de periode van 1 januari 1985 tot 1 augustus 1985 worden vastgesteld op 3.

Nadere inlichtingen betreffende deze materie kunnen worden verstrekt door de Dienst Personele Zaken afd. A.R.P.-S.A. (toestel 438).

Culturele en creatieve vorming

1. Maskers maken en erin spelen

Inhoud: In deze workshop worden de deelnemers een aantal technieken geleerd om zelf maskers te maken met behulp van verschillende materialen. Daarnaast zal ook een groot accent gelegd worden op het spelen met de zelfgemaakte maskers in groepsverband. Daarbij kunnen oude mythes, sprookjes en rites spontaan tot stand komen en herontdekt worden. Met behulp van de maskers wordt elke deelnemer in staat gesteld op creatieve wijze met nieuwe rollen en nieuwe bewegingen te experimenteren.

Kosten: f 50,- inclusief materialen voor studenten; f 60,- inclusief materialen voor medewerkers.

Duur: 10 lessen van 3 uur.
 Tijd: Maandagavonden van 20.00-23.00 uur.

Start: Maandag 25 maart 1985.
 Plaats: Kelder Elisabethhuis, Abtstraat 2A.
 Kursusleiding: Jutta König.

2. Batik

Inhoud: Techniek van het batikken, ontwerpen maken, afwerking van gemaakte ontwerpen naar eigen keuze (wandkleden, kleding, gebruiksvoorwerpen, etc.). Andere druktechnieken o.a. zeefdrukken, sjabloon en stempelen. Invulling van de cursus in overleg met deelnemers.

Duur: 10 lessen van 2½ uur.
 Tijd: Woensdagavond 19.30-22.00 uur.
 Start: 27 maart 1985.

Plaats: Kursusruimte Heuveling, Rechtstraat 94.

Kosten: f 90,- inclusief materiaal voor studenten; f 115,- inclusief materiaal voor medewerkers.
 Kursusleiding: Hannelies Vliegen.

3. Kleding maken

Inhoud: Bij voldoende belangstelling zal een korte cursus kleding maken van start kunnen gaan.

Duur: 10 lessen van 2½ uur.
 Tijd: Maandagavond lijkt vooralsnog het meest geschikte tijdstip.

Kosten: ± f 90,-
 Voor alle cursussen geldt dat vóór 1 maart aangemeld moet worden.

Nadere informatie en aanmelding: **Marjo Vennix/Juliette Creemers Dienst Studentenzaken R.L. Tongersestraat 53 Tel. 888306 (maandag en dinsdag bereikbaar)**

Beginnerskursus Fotografie

Voor de mensen die meer met hun fotografie willen doen dan „standaard kiekjes” maken, organiseert de Fotoklub Koko een Beginnerskursus Fotografie.

- De doelstellingen van de cursus zijn:
- de mogelijkheden van de camera leren ontdekken;
  - het leren ontwikkelen van films;
  - het leren afdrukken van foto's;
  - het leren beoordelen van foto's op hun artistieke waarde.

De cursus wordt om de veertien dagen gegeven in 10 lessen van 2½ uur. De data en tijdstippen zijn nog niet bekend maar de cursus start begin maart. De kosten zijn f 50,- voor fotoklubleden en f 55,- voor niet-fotoklubleden, materiaalkosten en dokagebruik niet inbegrepen. Voor meer informatie en inschrijvingen: bel Fred Petrij 043-476393.

Tafelstraat

Met carnaval (18-20 februari) hebben wij geen activiteiten, althans geen levensbeschouwelijke. Veel plezier!

De twee vrouwen van Jakob heetten Rachel en Lea; voor hij hen ontmoet beklommen engelen de Jakobs ladder... op **zondag 24 februari** is de tweede viering in de Vader-Jakob-cyclus (Genesis 28-29). Voorganger: Geert. De kinderen hebben samen met Marjan hun eigen viering. Alles in (de crypte van) het Elisabethhuis, Abtstraat 2a, 11.00 uur. De eerste viering daarna is op **zondag 10 maart**, zelfde plaats, zelfde tijd. Dan wordt oecumenisch de Stadsaktie „Maastricht tegen apartheid” geopend, met als voorganger de Zuid-Afrikaanse, katholieke „zwarte theoloog”, dr. Gobi Clement Mkoka (Utrecht). Om 12.30 uur koffiedrinken en verder gesprek op de Tafelstraat.

Is kunst zinnig? zal de centrale vraag zijn op de **open dinsdagavond van 26 februari** met docenten (Kitty van Loo) en studenten (Benoit Hermans) van de stadsacademie.

Dinsdagavond **5 maart** staat alvast in het teken van de Internationale Vrouwendag (acht maart). We tonen de film „Aisja”, over een Marokkaanse vrouw, uitgebracht door Cienemien.

Inquisitie en Stalinisme of ook nog meer? - is de vraag waarmee de avond over Tsjecho-Slowakije, kerk en staat, wordt geopend. Inleider is Christiaan Donner, kerkelijk vormingswerker en publicist (Den Haag). Hij studeerde een aantal jaren in Praag. Boheemse keuken om 19.00 uur (opgeven tot 13.00 uur),

inleiding en gesprek om 20.00 uur. En wel op woensdag **27 februari**.

De volgende avond in de Oost-Europaserie is tegelijk de eerste in een reeks over de paus. Hans van Zon (Werkgroep Oost-Europa Projekten te Utrecht) spreekt over: „de paus en Oost-Europa”. Woensdag **20 maart**.

De poppen en geweren-groep (Maaik en Geert) gaat door. Wanneer wordt of is medegedeeld aan de vrouwen en mannen. De Literaire Salon leest verder in Pablo Neruda's autobiografie op maandag **4 maart**, en de groep Kloostertocht gaat op woensdag **6 maart** naar Guido de Vylder, grieks-orthodox priester te Maastricht.

Luisteren naar Bach is een nieuwe activiteit rond de Mattheus-Passie van Bach. Er zijn drie avonden op de Tafelstraat en op zondag 31 maart een gezamenlijk bezoek aan de Mattheus-Passie onder Nicolaus Harnoncourt in het Concertgebouw te Amsterdam. De eerste avond is op **donderdag 7 maart**, 20.00 uur over „het Mattheus-evangelie bij Bach” (Geert en Pim). De volgende avonden zijn op woensdag 13 maart (de theoloog H. Evers over de spirituele achtergrond en de getallensymboliek van Bachs Passie) en op woensdag 27 maart (de musicoloog Bol over musicus Bach). Wat dacht u van het beroemde slotkoor als achtergrondmuziek bij de laatste ontwikkelingen in rooms-katholiek Nederland?

Wir setzen uns mit Tränen nieder und rufen dir im Grabe zu: ruhe sanfte, sanfte ruh! Ruht ihr ausgesogenen Glieder, ruhet sanfte ruhet wohl! Euer grab und Leichenstein soll dem ängstlichen Gewissen

Vanaf maandag 25 februari 1985: warme maaltijden in kantine Hoofdgebouw

Vanaf maandag 25 februari 1985 zullen de kantinefaciliteiten worden uitgebreid. Op die dag zullen voor het eerst warme maaltijden worden verzorgd in de kantine van het Hoofdgebouw. Vooralsnog gaat het hier om een proefopzet, die zal duren tot en met het einde studiejaar 1984/1985 (juni/juli).

De maaltijden zullen iedere dag worden verstrekt tussen 17.30 en 19.00 uur. Medewerkers en studenten kunnen van deze nieuwe voorziening gebruik maken door aankoop van zogenaamde maaltijdbonnen, die à raison van f 5,50 zijn te verkrijgen bij de recepties van de lokaties Hoofdgebouw, BMC, Nieuwenhof en Randwyck. Deze bonnen dienen steeds op de dag van gebruik vóór 13.00 uur te worden gekocht; dit in verband met de produktieplanning door de leverancier.

ein bequemes Ruhkissen und der Seelen Ruhstatt sein. Höchst vergnügt, höchst vergnügt schlummern uns die Augen ein.

Sport

Studentenrugby in Maastricht

Sinds kort hebben een aantal studenten de stad verblijd met de komst van studentenrugby. Doel is het bevorderen van studentenrugby in het zuiden. Hiertoe hebben de studenten de Maastrichtse Studenten Rugby Confrerie opgericht. Het „confrerie” mogen erna verwijzen dat de heren naast Rugby spelen ook het gezelligheidsaspect, zoals vandoors bij rugby bijzonder belangrijk vinden. De studenten maken gebruik van de accommodaties van de Maastrichtse Rugby Club die het initiatief van de studenten met veel plezier steunt. Dit jaar willen de studenten zich beperken tot het spelen van toernooien, doch op korte termijn hopen zij mee te spelen in de landelijke competitie.

Als openingswedstrijd is reeds een zeer geslaagde wedstrijd tegen de Delftse studenten gespeeld. Deze oudste rugbyclub van Nederland haalde een krappe doch verdiende overwinning op het jonge Maastrichtse team. Eind januari, begin februari hopen de studenten een toernooi te organiseren met Leidse en Utrechtse studenten. Nieuwe spelers zijn van harte welkom en kunnen meer informatie verkrijgen op onderstaande adressen.

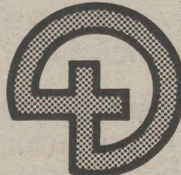
J. Konsten, Brusselsestraat 47, 6211 PB Maastricht; W. Schmidt, Bassinstraat 10, tel. 043-433633; A. Boelen, Ln. v. Brunswijk 65, 6212 HD Maastricht, tel. 043-51380.

De maaltijden bestaan uit aardappelen / vlees / groente of uit nasi / bami.

Mocht u, om welke reden dan ook, niet in de gelegenheid zijn geweest vóór 13.00 uur een maaltijdbon te kopen, dan is er nog de beperkte mogelijkheid om een keuze te maken uit enkele diepvriesmaaltijden; de prijs van deze diepvriespakketten is f 6,50.

Naast de bestelde maaltijd kan de gebruiker tegen het gangbare tarief en contante betaling nog soep vooraf verkrijgen en als nagerecht een keuze maken uit het gangbare hiervoor in aanmerking komende kantine-assortiment (zuivelproducten, fruit, koffie).

Tot slot: om eventuele wachttijden tot 17.30 uur te veraangamen, zal ook het Trefcentrum in het Hoofdgebouw worden opengesteld van 17.00-17.30 uur, behalve op dagen dat hier andere activiteiten zijn gepland. Avondkrant zal aanwezig zijn.

leenarts medibanda b.v.

lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043 - 10349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

"MET DE 1000 GULDEN DIE WE ELKE MAAAND SPAREN HEBBEN WE IN '90 GEGARANDEERD

f 71.000,-"

NIEUW:
fiscaal voordeel

De fiscus wil voortaan best extra vriendelijk zijn voor uw Rentevast Spaarplan.

U kunt nu kiezen:
of u geeft de rente elk jaar op
of u geeft ze ineens op aan 't eind van de looptijd.
Dit kan o.a. erg interessant zijn bij spaarplannen op naam van uw kinderen (bijv. als studiefinanciering) en spaarplannen die bedoeld zijn als pensioenaanvulling.

De medewerkers van onze kantoren kunnen u het fijne ervan vertellen.

U kunt ook bellen:
043-841222, toestel 319

Ze hebben allebei een baan. Zij kleuterleidster. Hij kok in een bistro. Z'n baas, de eigenaar, ziet veel in hem en wil te zijner tijd de zaak aan hun overdoen.

In de tussentijd zijn ze hard bezig wat kapitaal bij elkaar te krijgen. Per maand sparen ze zo'n f 1.000,- met het Rentevast Spaarplan van Spaarbank Limburg. Omdat ze zo in tegenstelling tot andere spaarvormen een vaste, hoge rente krijgen. Bovendien konden ze het eindbedrag verzekeren, voor 't geval één van hen iets overkomt.

spaarbank limburg

Met het Rentevast Spaarplan hebben ze zo over 5 jaar een dikke 71 mille. Gegarandeerd. Wat er ook gebeurt. Met die bistro komt 't dik voor mekaar.

Met het Rentevast Spaarplan nu 7% rente voor 3, 5 of 10 jaar (u kiest). U spaart met een vast bedrag (tussen 50 en 1.000 gulden) per maand. Maar: Een spaartermijn overslaan, 't maandbedrag veranderen, tussentijds een gedeelte of zelfs alles opnemen, blijft mogelijk.

Ook kunt u verzekeren dat 't eindbedrag meteen wordt uitbetaald, als u of uw partner komt te overlijden. Kom voor details 'ns langs bij Spaarbank Limburg.

Des te eerder is ook uw spaarrente hoog en vast.

Het Rentevast Spaarplan verloopt exakt volgens plan

Spaarvoorbeelden bij 7% rente:

maandspaar- bedrag	Eindbedrag:		
	na 3 jaar sparen	na 5 jaar sparen	na 10 jaar sparen
f 50,- min.	f 2.002,08	f 3.581,27	f 8.604,19
f 100,-	f 4.004,16	f 7.162,55	f 17.208,39
f 250,-	f 10.010,39	f 17.906,36	f 43.020,96
f 500,-	f 20.020,79	f 35.812,73	f 86.041,93
f 1.000,- max.	f 40.041,58	f 71.625,45	f 172.083,86

Verzekeren op één of twee levens is mogelijk tegen een geringe premie.

Provinciaal Museum in Hasselt

Angst voor provincialisme

In Hasselt, de hoofdstad van Belgisch Limburg, heeft het gouvernement zich comfortabel genesteld in een Begijnenhof. In de kleine, monumentale huisjes, die een parkje omringen, zijn diverse provinciale diensten ondergebracht. In een hoek van dit hofje is het Provinciaal Museum gesitueerd. Een vrij modern opvallend, ruim gebouw met grote, overzichtelijke zalen, waarin het natuurlijk licht volop aanwezig is. In de entreehal hoort men vrolijk kanariegefluit, de vogelkooi komt men tegen op de overloop in het trappenhuis. Het zijn natuurlijk niet deze vogels die een bezoek aan het museum aantrekkelijk maken, maar de avontuurlijke kunstprogrammering. Het Hasseltse museum heeft een behoorlijke reputatie opgebouwd; het gebeurt regelmatig dat belangrijke, internationale tentoonstellingen via het Stedelijk Museum in Amsterdam of Centre Pompidou in Parijs in Hasselt terechtkomen. Een open oog gericht op nieuwe ont-

wikkelingen laat ook ruimte over voor lokaal talent. Dit in tegenstelling tot vergelijkbare musea in provinciesteden, die liever hun onderwerpen van ver halen, bang om het etiket „provincialistisch” opgeplakt te krijgen. Zo zijn bijvoorbeeld tot 24 februari twee opmerkelijke tentoonstellingen te zien. Enerzijds „Finse Vormgeving”, een internationale, rondreizende expositie van sieraden en gebruiksvoorwerpen met de hand gemaakt of en masse industrieel vervaardigd. Anderzijds een project van vier jonge Belgische kunstenaars over een zeer onorthodoxe wijze van meubels maken: „Zegelmøbel”.

Koel en zakelijk

In Finland bestaat een rijke traditie op het gebied van de vormgeving. Met het landelijke ambacht als uit-

gangspunt kwam al vroeg een samenwerkingsverband tot stand tussen kunstenaars, bedrijven en overheid. De Finse hang naar onafhankelijkheid speelt hierin een grote rol. Reeds in 1875 werd een „Vereniging voor kunstambacht en vormgeving” opgericht. Terwijl in 1871 al een school voor toegepaste kunst bestond. Internationale weerklank vond de Finse vormgeving door de aanwezigheid van een Fins paviljoen op de wereldtentoonstelling in 1900 in Parijs. Sinds de vijftiger jaren vervult dit land zelfs een leidende functie op het terrein van vormgeving. Het „Kilta aardewerkseries” van Kay Frank en het „Seita” textiel van Rut Bryk zijn inmiddels klassiek geworden en vinden nog steeds gretig aftrek. In „Finse Vormgeving” zijn ontwerpen te zien van ongeveer 130, voornamelijk jongere, kunstenaars, die ontwerpen presenteren uitgevoerd in keramiek, hout, glas, textiel, steen en metaal. Hoewel sommige designs afgeleid zijn van het Finse volkshandwerk, is er ook een meer internationaal georiënteerde richting. Naast een slee voor hondenspan en messen zijn er o.a. ook experimentele meubels, een multikommunikatiesysteem, een test- en konditiefiets en helmen te bewonderen. Vaak strak, maar altijd functioneel en helder vormgegeven, koel en zakelijk. Een verantwoordelijke combinatie van kwaliteit en stijl.

Pretentieloos

Des te verrassender is het een tegenpool aan te treffen in een tegenoverliggende zaal. Prachtig contrasterend met de Finse expo-

sitie is „Zegelmøbel”. High class styling versus trash art? Tijdens de eerste expositiedagen zag men in deze zaal twee lange rijen spaanplaten staan, in pasteltinten gekleurde vezelplaten doorboord met tal van gaten. Op zich al wonderlijk gezicht. De platen zijn voorzien van verfstreken, soms van kleine cartoons, en vormen gezamenlijk de catalogus.

De afzonderlijke panelen zijn de bladzijden en tevens het nog te gebruiken werk materiaal. De vier kunstenaars Ronny de Gruyter, Frans Stoop, Georges Uittenhout en Danny Van Rumste zijn er regelmatig aan het werk. Delen van de panelen, afgebroken langs de lijnen van het raderpatroon, transformeren met behulp van stukken touw tot meubels. De tafels, stoelen, klerkasten, sofa's en zelfs kleine huisjes zijn voorzien van een (postzegelachtige) kartelrand. „Zegelmøbel” is eigenlijk een open-atelierexpositie. Het is duidelijk dat de jonge onderzoekers plezier hebben in het maken van bizarre meubels. Daarbij hebben zij tevens een relevante, ironische benaderingswijze van de gevestigde, industriële vormgeving gevonden. Zonder een spoor van enige pretentie beweren zij het als een groot compliment te ervaren als een museumbezoeker gestimuleerd door „Zegelmøbel” thuis zelf aan de slag zou gaan. De Belgen hebben met opzet gekozen voor spaanplaat omdat het goedkoop is en bij „echte” meubels wordt spaanplaat weggemoffeld. Ook zonder houtnerfimitatie is dit materiaal mooi. De ontwerpers willen dit basismateriaal oorspronkelijker en dus eer-

lijker gebruiken: „Wat houdt ons tegen naar een nieuw waardensysteem te zoeken of het herwaarderen van een natuurlijk waardensysteem met als norm de oorspronkelijkheid? Met het postzegelmeubel proberen wij deze oorspronkelijkheid zo dicht mogelijk te benaderen. Zo dicht dat de werkelijke gebruikswaarde ervan in het gedrang komt. Dit laatste waarschijnlijk tot groot ongenoegen van diegenen die vinden dat het niets meer met industriële vormgeving te maken heeft. De graad van geslaagdheid zou gemeten kunnen worden door kinderen erop los te laten en hun reactie te bekijken. We zijn zelfs geneigd te zeggen dat, in het algemeen, ontwerpen getoetst kunnen worden op hun eerlijkheid en oorspronkelijkheid aan de mate waarin een kind ze apprecieert.”

Paul Pinxten

De tentoonstellingen „Finse Vormgeving” en „Zegelmøbel” zijn tot 24 februari te zien in het Provinciaal Museum, Zuivelmarkt 33 in Hasselt (B.).

(Vervolg van pagina 7)

nende hand zijn. Ondanks herhaald aandringen vanuit de studentenbeweging, sommige medewerkers en onlangs nog de universiteitsraad komt er niets van een kritische beschouwing van de basisfilosofie, laat staan een evaluatie. Mogelijk zijn zelfs hele jaargangen niet op de hoogte van een basisfilosofie, terwijl de nieuwere studierichtingen zo'n document niet eens kennen.

De ideeën van Soeters zijn niet nieuw of wereldschokkend. Ook zelf stelt ze dat dit alles jarenlang geleden al is signaleerd, maar het is goed om opnieuw te stellen dat de basisfilosofie, het vernieuwende, de kurk is waar deze universiteit en haar medische faculteit op drijft en haar bestaansrecht aan ontleent. Bovendien is allang duidelijk dat Maastrichtse artsen op geen enkele wijze onderdoen voor de traditioneel opgeleiden.

Ze ontkent echter de indruk te willen wekken dat ze meent op een zinkend schip te zitten. Er zijn nog genoeg medewerkers die de ideeën van de basisfilosofie voorstaan, mensen bij wie je de oorspronkelijke pioniersgeest, maar vooral ook voortdurende inzet nog steeds herkent. Soeters gunt hen dat de aanhouder wint, en dat ze zullen worden bijgestaan door zoveel mogelijk kritische studenten, die het er voor over hebben zich in te zetten voor een zaak die de belangen van een klein universiteitje in het zuiden des lands verre overschrijdt. Daarmee bedoelt ze de eigen belangen van dat kleine universiteitje, maar vooral de bekrompen belangenbehartiging van lieden die zich niet bekommeren om het belang waar het hier eigenlijk om gaat.”

En om nog even op die studenten terug te komen besloot Irene Soeters met de hoop en het geloof dat studenten van nu wat betreft het opdoen van kennis in het onderwijs „zich niet zullen identificeren met en nog veel minder laten degradere tot stompzinnige emmers die zich op niet minder stompzinnige wijze laten vullen. Ik wens hen veel vuur toe.”

Onderwijsbeloning

Ook George Wolfs, die zijn basisartsdiploma op 7 december ontving,

uite zijn bezorgdheid over het afglijden van het onderwijssysteem: „Het lijkt erop dat wij tot de laatste studenten gaan behoren die blij kunnen zeggen dokter te zijn geworden zonder een college te hebben meegemaakt. Op een moment dat in andere landen de stem voor verandering in medisch onderwijs naar voorbeeld van onder andere Maastricht steeds luider en indringender wordt, glijden we hier af naar onderwijs dat geregeerd wordt door de autoriteit van de afzonderlijke vakgroepen.”

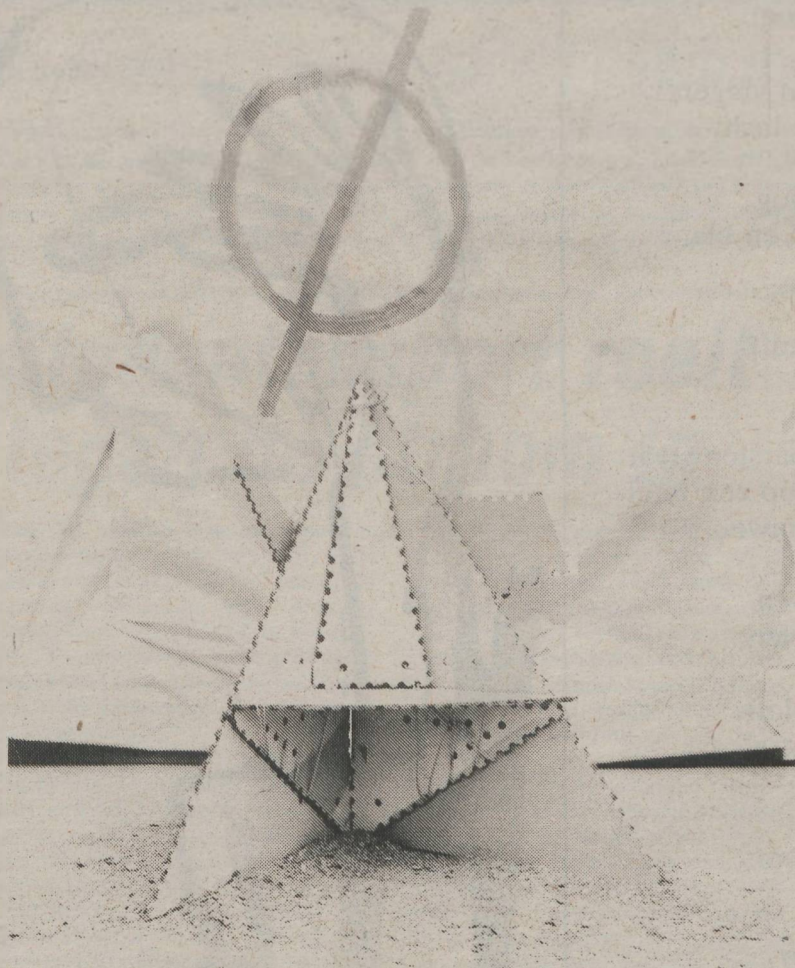
Een compromis tussen het Maastrichtse systeem en de traditionele vorm van medisch onderwijs lijkt Wolfs niet mogelijk. Meer ingehouden dan Soeters hekelt hij de wijze waarop met de basisfilosofie wordt omgesprongen. Door de nagelaten toetsing hiervan blijft deze in feite een dode letter: „Dat betekende voor de medewerkers dat hun persoonlijke confrontatie met de basisfilosofie meestal beperkt bleef tot een aangrijpingspunt om een schrandere indruk na te laten bij het sollicitatiegesprek en als verplicht nummer tijdens hun introductiedag. Een professor die luidkeels pertinente vooroordelen uitte ten aanzien van onderwijs kon rustig aan het hoofd van een vakgroep plaatsnemen.”

Voor de medewerkers lijkt productie binnen onderzoek en patiëntenzorg de beste levensverzekering te zijn, terwijl het onderwijs een ondergeschoven kindje wordt. Een gevolg hiervan is een grotere specialisatie, opdat de onderzoeker zich althans kan identificeren met zijn vakbroeders.

Wolfs meent twee maatregelen te hebben waarmee deze ontwikkelingen stopgezet of zelfs teruggedraaid kunnen worden. De eerste is niet nieuw: het instellen van een regeling voor onderwijsbeloning. Daarnaast moet een basisfilosofie de organisatorische lijn worden die de faculteit aan elkaar houdt.

Wolfs hoopt „dat we op die manier terug kunnen komen op de weg waarop verantwoording over de centen wordt afgelegd aan de samenleving in plaats van ons terug te trekken op onze elite, intellectuele torens.”

Evelyn de Leeuw

Een zegelmøbel, in dit geval een stoel, gemaakt door de Belgische kunstenaars de Gruyter, Uittenhout, Stoop en Van Rumste. Te zien in het Provinciaal Museum in Hasselt (B.).

Agenda

Stadsschouwburg

Woensdag 20 februari om 12.30 uur. Heringe Biëte met het Maastrichtse Salon Orkest (gratis).
Donderdag 28 februari om 20.00 uur. „Schuldeisers” van August Strindberg door Theater Nieuwe Komedie.

Filmhuis

Donderdag 14 februari tot en met zaterdag 16 februari, 20.00 en 22.00 uur: „Salo” van P. Pasolini.
Donderdag 21 februari tot en met zaterdag 2 maart, 20.00 uur: „Stranger than paradise” van J. Jarmusch.
Donderdag 21 februari tot en met zondag 24 februari, 22.00 uur: „Dodeskaden” van A. Kurosawa.
Dinsdag 26 februari, 22.00 uur: Studium Generale: BDDR, Tuwat, Stadtsbahnbilder.

Studium Generale

Donderdag 28 februari, 20.00 uur, Collegezaal Nieuwenhof, Universiteit vredesvraagstukken en regio.

Diversen

Vrijdag 15 februari: Braziliaans Carnaval met band Nega in Theater Sirkel, Putstraat 22, Sittard.
Woensdag 20 februari om 20.00 uur: Tango met Tango Y Otras Milongas in het Cultureel Centrum in Hasselt (B.).
Toneelacademie, Lage Barakken 2 a-b: Eindexamenklas speelt Antigone van Sofokles, 14, 15 februari.
Galerie Signature: Martin Linnartz.
Galerie Felix: Karin Eyck (schilderen).
Galerie Hof van Hoensen (Oensel-Schimmert): Alex de Vrede (van magisch - naar hyperrealisme) en Natascha Rieter (vorm, structuur en beweging in porcelein) t/m 23 februari.

morethca

Koppie (1)

Volgens een recente opgave van de Dienst Civiele Zaken draait de Rijksuniversiteit Limburg er jaarlijks een slordige vijf miljoen (5.000.000) kopiën door. De geruchten dat studenten er maar op los kopiëren blijken uit de lucht gegrepen: op hun konto komen slechts 1.000.000 Xerox- en Océ-afdrukken. Dat valt mee, want dat komt neer op één-driekwart kopie per student per werkdag, oftewel een dagelijks bedragje van (oude prijs!) 27 cent.

Voor de circa 1300 medewerkers die samen 4.000.000 kopiën maakten ligt deze verhouding wel even anders: **alle** medewerkers (tuinman, hoogleraar of restaurant-employé) maken per werkdag, het ganse jaar door, 12,3 kopie...

En dan te bedenken dat er het afgelopen jaar menig kopieerteller (de zogeheten „sleutel“) defect was: wél kopiëren, maar niet tellen. Wedden dat dat met opzet was? (EdL)

Koppie (2)

Verdwenen kopieertellers, gebrek aan wisselgeld: dat zijn problemen die binnenkort tot het verleden horen. Over enkele weken worden de geldautomaten aan de kopieermachines vervangen door „magneetautomaten“. Men kan dan alleen nog kopiëren met een magnetische

„stempelkaart“, waarop de gebruikte kopieën automatisch worden afgeschreven. Voor studenten zullen kaarten te koop zijn bij bureau Boekenverkoop, goed voor 50 of 100 kopieën. Voor medewerkers komen er kaarten met 500 of 1000 kopieën, elke medewerker krijgt een eigen kaart. De ombouw, die zo'n 100.000 gulden gaat kosten, moet op de lange termijn een besparing opleveren. Of dat echter ook tot een daling van de kopieerprijs leidt is nog onzeker. Voor medewerkers blijft de prijs in elk geval een dubbeltje. Over de prijs die studenten moeten gaan betalen bestaat onenigheid tussen de diensten Civiele Zaken en Financiële Zaken. Men wil wel kwijt dat de calculaties verschillen van 10 tot 14 cent per kopie, in geen geval wordt het duurder. Als men niet snel tot een overeenstemming komt zal het College van Bestuur uitspraak doen. Ook is het mogelijk dat de Universiteitsraad een prijsverlaging afdwingt. Het gaat niet om een kleinigheid: per jaar worden er binnen de universiteit zo'n 6 miljoen kopieën gemaakt. (PG)

ERGERNIS

Er was eens...

Er was eens een stelletje edelen dat besloot een nieuw koninkrijk te stichten. Ze kwamen allemaal uit

andere koninkrijkes en hadden het daar eigenlijk best, maar voelden de weën en naweën van een revolutie, en collectief besloten ze om een koninkrijk op te richten dat slim zou inspelen op de eisen van de nieuwe tijd.

Ze trokken dus naar het Zuiden, naar een gebied waar nog geen koninkrijk was. De edelen zochten een beetje mooi gebouw uit voor het koninklijke paleis, wat voorheen een Jezuitenklooster bleek te zijn geweest; een nieuw paleis konden ze altijd nog later buiten de stadswallen neerzetten.

De edelen, die de smaak van het idealisme te pakken kregen, besloten om ook maar de traditionele grondwetten en troonopvolgingsregelen op de helling te zetten. Weg ermee! De nieuwe grondwet van het koninkrijk noemden ze „Basisregel“, en voor wat betreft de troonopvolging hadden ze waarlijk een revolutionair systeem uitgedacht. Daarvoor hadden ze alleen wél eerst onderdanen nodig.

En die onderdanen kwamen al ras in drommen aangerend. De mare ging namelijk dat het in het nieuwe koninkrijk bijzonder makkelijk was om troonopvolger te worden. En dat was ook zo. Want in de andere koninkrijken zat er een edelman enige jaren voor een zaal met een stuk of duizend potentiële troonopvolgers die hij af en toe aan een pijnlijke marteling onderwierp, zo-

dat er uiteindelijk maar een handjevol overbleef, maar in het nieuwe koninkrijk hadden de edelen besloten dat die regeling toch wel lichtelijk barbaars was, en ze paktten het anders aan: elke edele ging een tijdlang met de mogelijke troonopvolgers – de onderdanen dus! – in kleine groepjes om de tafel zitten om ze aan de hand van problemen uit het koninkrijk voor te bereiden op hun taak. Ook de martelingen behoorden tot het verleden in het zuidelijke koninkrijk. Wanneer de onderdanen dat wensten, konden ze van tijd tot tijd hun kennis toetsen aan de vereisten. Tja, vereisten waren er nog wel maar wat wil je ook!? Het niveau van het nieuwe koninkrijk moest wel vergelijkbaar – en liever nog beter, natuurlijk! – zijn met dat van de orthodoxe koninkrijkes.

Na verloop van tijd kwamen er een boel revolutionaire troonopvolgers op de markt. Daar hadden de andere koninkrijkes niet op gerekend, en dus begonnen ze met vieze, verachtelijke vuilspuiterij: die nieuwlichters waren waardeloos, want ze hadden nog nooit met z'n duizenden in een zaal gezeten, en nog nooit een echte marteling meegemaakt! Nou, de vele troonopvolgers wisten wel raad met de verdachtmakingen: ze lieten even een poepie ruiken, en inderdaad, de andere koningen konden er niet omheen: die zuiderlingen waren écht even

goed, en soms zelfs gemotiveerder. Geen wonder ook, want ze hadden allemaal fanatiek en met veel plezier het nieuwe koninkrijk bezocht. Hoezee, de triomf was aan het Zuiden! Ziet u in dit stukje nog geen Ergernis? Dat klopt, want de ware ontknoping van de parabel (of noem het desgewenst allegorie) volgt pas over twee weken!

Lang

Waar ik mij bijzonder aan ergern, hoewel niet zo bijzonder dat het me dagelijks urenlang bezighoudt of ik er niet van kan slapen – laat staan pilletjes voor moet slikken, pilletjes die een ziekenfonds waarschijnlijk toch niet zou vergoeden – is het feit dat ik tegenwoordig, welk boek ik ook opensla, welke literatuurklapper ik ter hand neem of welke beleidsnota in mijn hersenpan gestuurd moet worden, een verschikkelijk last heb van de overdreven lange, onnutte en onwerkelijke zinnen die de betreffende schrijvers, hoogstwaarschijnlijk academisch gevormden of in ieder geval lieden die graag veel – meestal zogenaamd verstandige en diepdorachtige – en slimme kennis denken te kunnen overbrengen, en waarvan onze eigen Zuidlimburgse, althans domiciel hebbend aan de Rijksuniversiteit Limburg, waarbij ik nu even voor het gemak en de overzichtelijkheid van dit blad in het bijzonder de naam, toenaam en faculteit waarin zij te werk zijn gesteld, achterwege laat medewerkers menen met enige zekerheid een zekerheid die ook zij hebben verworven op universiteiten en andere academies, misschien wel de academie Kerk en Wereld te Dribergen of de academie Mens en Arbeid te Tilburg, hoewel ik me soms óók weleens afvraag wat er nut toch zo academisch aan kerk, wereld, mens of arbeid is, maar datzelfde geldt natuurlijk ook voor medicijnen, bewegingswetenschap, economie of rechten, maar enfin, dat was het onderwerp van deze column niet, we hadden het over lange zinnen die zinnig worden gevonden door wetenschappelijk medewerkers die deze vermeende kennis hebben overgenomen van hun voormalige universitaire hoofddocenten – te kunnen stellen dat al dat papierwerk en die zinnen, regels en woorden die ze bevatten enige relevantie voor de betrokken studie bevatten, of althans in ieder geval voor het betrokken vakgebied of blok dat men net op dat moment aan het bestuderen is, zoals op dit moment in mijn geval een blok – of, zoals de officiële terminologie luidt „onderwijsleereenheid“ – waarin het allemaal draait om termen als efficiëntie, effectiviteit, adequaatheid en hun Engelse vertalingen die vervolgens, o wonder van complexiteit en onoverzichtelijkheid!, helemaal niet de vertalingen blijken te zijn, zodat de schrijvers van standaardwerken over deze termen – let wel, alleen nog maar de termen, de toepassing komt later nog wel eens – hun toevlucht hebben moeten zoeken in het formuleren van krankzinnig lange zinnen, zinnen waarvan ik simpel, scheel, groen, geel, blauw, knettergek, bezopen en afschuwelijk moe word. Een lange zin heeft weinig zin, een korte des te meer.

Oorbelt

Vincent zit met een hand voor zijn oor op een stoel en luistert naar het wijzen van zijn vingers. Hij hoort zonnen in de lucht met daaronder velden. Er suizen bomen omhoog en sterren snerpen geel en blauw.

De palm van zijn hand begint te zwaaien en wuift naar links en rechts. Het stormt in zijn oor waarvan de schelp op barsten staat. Hij hoort aardappelen op een tafel groeien en ook eters kauwen.

Steeds meer eters kauwen steeds minder aardappelen. Nu loeit het in zijn oor waarvan de schelp ontploft. Ook de eters barsten uit elkaar of schrompelen terug en vellen op en neer. Dus Vincent mest zijn oor.

Van Hooren & Gogh

